Ազգ
Azg armenian daily
25 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2001 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 13 (2217)

Մեծ Բրիտանիան դեմ է Թուրքիային Եվրամիություն ընդունելուն

ԼՈՆԴՈՆ, 24 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մեծ Բրիտանիան վճռականորեն հանդես կգա Եվրամիության մեջ Թուրքիային ընդունելու դեմ այնքան ժամանակ, քանի դեռ Անկարան «զգալի բարելավումների» չի հասնի ժողովրդավարական ազատությունների պահպանման բնագավառում: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալության հաղորդման, Լոնդոնի այս պաշտոնական դիրքորոշումը շարադրել է Միացյալ Թագավորության արտգործնախարարության պետական նախարար Քեյթ Վազը:

Բրիտանական իրավապաշտպան մի շարք կազմակերպությունների պատվիրակություններ են վերջերս եղել Թուրքիայում եւ հաղորդել երկրի բանտերում կամայականության զանգվածային դեպքերի եւ այլ փաստերի մասին: Պետնախարարի խոսքերով, լեյբորիստական կառավարությունը «լրջորեն մտահոգված է» այն բանից, որ այդ պետությունում շարունակվում են մարդու իրավունքների խախտումները, եւ պահպանվում է մահապատիժը:

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

ԼՂ հակամարտության միջնորդության հարցում Ֆրանսիան երբեք այսքան ակտիվ չի եղել

Վաշինգտոնի հավակնությունները Կովկասում սահմանափակելու առումով Մոսկվայի եւ Փարիզի տեսակետները մոտ են միմյանց

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Վաղը սպասվում է Քոչարյան-Ալիեւ հերթական 14-րդ հանդիպումը: Լսենք ՀՀ նախագահի մամլո խոսնակին. «Սա երկու երկրների նախագահների հերթական հանդիպումն է: Սովորաբար երբ նախագահների ուղիները խաչաձեւվում են միջազգային իրադարձություն, վեհաժողով, Քոչարյանն ու Ալիեւն աշխատում են միմյանց հանդիպելու առիթը բաց չթողնել: Կոնկրետ այս դեպքում նախաձեռնությունը Ժակ Շիրակինն է: Ֆրանսիան միշտ էլ պատրաստակամություն է հայտնել նպաստավոր պայմաններ ստեղծելու բանակցությունների համար: Մանրամասներ, գիտեք, երբեք չեն հրապարակվում: Այս հանդիպումը համարում ենք բանակցությունների շարունակություն, որոնք կարող են շատ երկար տեւել: Որեւէ կանխագուշակում այս կամ այն հանդիպման ելքի մասին մենք նախօրոք չենք արել, համարելով, որ բանակցություններն աշխատանքային գործընթաց են»:

Տես ▸ էջ 3

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Գազամուղի շինարարության ժամկետները դեռեւս կոնկրետացված չեն

Հայ-իրանական համատեղ հանձնաժողովի նիստն ավարտվեց

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Երեկ ավարտվեցին հայ-իրանական միջկառավարական համատեղ հանձնաժողովի 3-րդ նիստի մի քանի օր տեւած աշխատանքները եւ ստորագրվեց դրանք ամփոփող հուշագիրը: Բնական է, որ առավել հետաքրքրություն էին ներկայացնում Իրան-Հայաստան գազամուղի շինարարությանը վերաբերող հարցերը: Դրանց մասին հանձն առավ խոսել ՀՀ էներգետիկայի նախարար Կարեն Գալուստյանը եւ հայտնեց, որ գազամուղի շինարարությունը կսկսվի «2001 թ. եւ կավարտվի ամենակարճ ժամկետում»: Շինարարության կոնկրետ ժամկետների վերաբերյալ նոր ոչինչ չհաղորդվեց: Փոխարենը նախարարը տեղեկացրեց, որ գործելու է շինարարության աշխատանքները կոորդինացնող համատեղ խումբ, դրանց իրականացումը Հայաստանի տարածքում կապահովի հայկական կողմը, Իրանի տարածքում՝ պարսկական կողմը: Հայաստանի տարածքում գազամուղի շինարարության արժեքը կկազմի 96 մլն դոլար, իսկ առաջին՝ Մեղրի-Քաջարան 40 կմ հատվածինը՝ 26 մլն դոլար: Իրանի տարածքում շինարարությունը գնահատվել է 42 մլն դոլար, սակայն հայկական կողմը խնդրել է «վերադիտարկել այդ գինը»: «Ազգի» հարցն առնչվում էր գազամուղին վերաբերվող թերեւս ամենաազգային կողմին՝ Հայաստան մատակարարվող գազի գնին: Կարեն Գալուստյանն այդ կապակցությամբ տեղեկացրեց, որ գնի վերաբերյալ բանակցությունները շարունակվում են եւ դեռեւս համաձայնություն չի կայացվել:

Տես ▸ էջ 2

Ալիեւի այցը Փարիզ թուրքական մամուլի տարակուսանքն է հարուցել

ԱՆԿԱՐԱ, 24 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՄՆԱՐՔ: Ինչպես եւ պետք էր սպասել, թուրքական մամուլը մեծ հետաքրքրություն է դրսեւորում Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի Ֆրանսիա ձեռնարկած այցի նկատմամբ: Մասնավորապես, «Հյուրիեթ» թերթը տարակուսանք է հայտնում այն առնչությամբ, որ Փարիզի եւ Անկարայի հարաբերություններում առկա լարվածության պայմաններում «Թուրքիայի մերձավորագույն դաշնակիցը համարվող Ադրբեջանի Հանրապետության նախագահ Հեյդար Ալիեւը Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի հրավերով մեկնել է Ֆրանսիա եւ մտադիր է ուրբաթ օրը հանդիպել Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ»:

«Հյուրիեթ»-ը գրում է, որ Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի կողմից Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ օրինագծի ընդունումից հետո մի շարք պատասխան միջոցներ կիրառելու որոշում կայացրած Թուրքիան Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի կարգավորմամբ զբաղվող ԵԱՀԿ Մինսկի խմբից Ֆրանսիայի դուրս գալուն նպատակաուղղված քայլեր է ձեռնարկել: Այդ հարցի շուրջ կարծիքներ փոխանակելու նպատակով Բաքու է ուղարկվել Թուրքիայի արտաքին հարաբերությունների գծով խորհրդական Ֆարուք Լողօղլուն: «Ահա թե ինչու զարմանք հարուցեց Հեյդար Ալիեւի այցը Փարիզ՝ Ֆրանսիայի եւ Թուրքիայի միջեւ առկա լարվածության պայմաններում», նշում է թերթը:

«Հյուրիեթը» նաեւ հաղորդում է, որ այսօր կեսօրին Ադրբեջանի նախագահը ճաշել է Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի հետ: Ավելի ուշ պատասխանելով այդ հանդիպման ընթացքում հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ օրինագծի ճակատագրի քննարկմանն առնչվող հարցին՝ Հեյդար Ալիեւը, «Հյուրիեթ»-ի հավաստմամբ, հայտարարել է. «Ես բազմիցս հայտնել եմ իմ կարծիքը: Հնարավոր չէ ամեն քայլափոխի արձագանքել դրան»:

Թուրքիան պատրաստում է «ալժիրյան ցեղասպանությունը» ճանաչող բանաձեւ

ԱՆԿԱՐԱ, 24 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՄՆԱՐՔ: Թուրքիայի խորհրդարանին ներկայացվել է Անկարայի կողմից Անկախության համար Ալժիրում ընթացող պատերազմի ժամանակ իբր Ֆրանսիայի կազմակերպած ալժիրցիների ցեղասպանության ճանաչման մասին բանաձեւի նախագիծը: Այդ մասին Ֆրանս-պրես գործակալությանը հաղորդել է Թուրքիայի տվյալ նախագիծը ներկայացրած ընդդիմադիր կուսակցության ներկայացուցիչը: Տվյալ բանաձեւի տեքստում մասնավորապես նշվում է, որ «Թուրքիան բացահայտորեն ճանաչում է Ալժիրի հանդեպ Ֆրանսիայի իրականացրած ցեղասպանությունը: Տվյալ նախագծի նպատակը Ֆրանսիայի կառավարության կողմից Ալժիրում կազմակերպված կոտորածների զոհերի հիշատակի պահպանումն է»: Թուրքիայի հաշվարկներով զոհերի թիվը գրեթե 2 միլիոն է կազմում:

«Ազգ»-ի կողմից – Թուրքերն ուշացել են. Ֆրանսիայի խորհրդարանը Ալժիրում ֆրանսիական բանակի զինվորների կատարած խժդժությունները (ո՛չ ցեղասպանություն) դատապարտող բանաձեւ վաղուց է ընդունել:

Հունական մամուլը եւ թուրքական հակաֆրանսիական հիստերիան

Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչման փաստը եւ դրան հետեւած թուրքական հակազդեցությունը մեծ արձագանք են գտել հունական մամուլում:

«Էթնոս» թերթը գրում է, որ «Ֆրանսիայի կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչման իրողությունը մի քաջ որոշում է: Հակառակ Անկարայի ճնշման, Ֆրանսիայի խորհրդարանն արեց այն, ինչը չկարողացավ անել Մ. Նահանգների Կոնգրեսը»:

«Էկսուսիա» թերթը գրում է. «Ֆրանսիան հայերին հանձնեց իրենց պատմական իրավունքները: Փարիզն ապացուցեց, որ իր ազգային շահերից վեր է դասում ժողովրդավարական սկզբունքները»:

«Էլեֆթերոս տիպոս» թերթը Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի որոշումը որակում է իբրեւ «ապտակ Թուրքիայի երեսին, որին Թուրքիան պատրաստվում է պատասխանել խիստ հակազդեցություններով»:

Իսկ «Կաթիմերինի» օրաթերթը տեղեկացնում է, որ «երկրորդ օրն է շարունակվում են բողոքի ցույցերը Ստամբուլի հյուպատոսարանի առաջ, ցուցարարները Թուրքիայից պահանջում են «իսկույն» հանել թեկնածությունը Եվրամիությունից: Թուրքական կառավարության խոսնակը հայտարարեց, որ պատասխան մի շարք քայլեր են որդեգրվելու Ֆրանսիայի դեմ, ավելացնելով, որ Փարիզի ու Անկարայի միջեւ հարաբերությունները խորապես եւ տեւականորեն վատթարանալու են»:

ՀՐԱԺԱՐՈՒՄ

Մրցանակ, որը մեզ պետք չէ

«Ազգի» խմբագրությունն օրերս նամակ ստացավ Մադրիդից: Մեզ հայտնում են, որ Business Initative Directions (BID) կազմակերպության միջազգային ընտրական կոմիտեն **«Ազգ»** օրաթերթին շնորհել է որակի եւ տեխնոլոգիայի «Եվրոպայի կամար» (Arch of Europe for Quality and Technology) մրցանակ: Հաղորդվում է նաեւ, որ կազմակերպությունն իր 27-րդ ամենամյա կոնվենցիային մասնակցելու եւ մրցանակը ստանալու համար թերթի ներկայացուցիչներին մարտի 4-5-ը հրավիրում է Ֆրանկֆուրտ: Այստեղ BID-ը խոստանում է հրավիրյալներին տեղավորել Inter-Continental հյուրանոցում, հրավիրատոմս տրամադրել հանդիսավոր ընթրիքին մասնակցելու համար եւ ի վերջո հանձնել մրցանակը: **«Ազգի»** համար նախատեսված է ոսկյա մրցանակ: Սահմանված են նաեւ այլ՝ պլատինե եւ ադամանդե մրցանակներ: Երեւի թե այս ամենը շատ բնականոն համարեինք, եթե չլիներ եւս մի փոքր, բայց ամենաէական նշումը: Կազմակերպությունը տեղեկացնում է, որ կոնվենցիային մասնակցելու համար հարկ է վճարել ոչ ավել, ոչ պակաս 3200 դոլար գումար: Վճարումը պետք է կատարվի հանդիսության օրը՝ Ֆրանկֆուրտի վերոնշյալ հյուրանոցի սրահում: Այստեղ են ասում՝ «Ահա թե որտեղ է թաղված շան գլուխը»: Այստեղ է երեւում, թե ինչ նպատակ են հետապնդում մրցանակ տվող եւ ստացող կազմակերպությունները: Բոլորս ենք հիշում նախորդ տարիներին մեր հայրենական ընկերությունների մեկը մյուսին հետեւող ոսկյա, պլատինե մրցանակների «բերքահավաքը», այդ առթիվ կազմակերպվող խնջույքները, անընդհատ պտտվող գովազդային տեսաժապավենները: Պարզվում է՝ այդ ամենի համար անհրաժեշտ է վճարել ընդամենը 3200 դոլար, ինչպես նաեւ սեփական միջոցներով հասնել Եվրոպա, վճարել հյուրանոցում բնակվելու համար եւ վերադառնալ Երեւան: Այսինքն՝ BID ոչ այլ ինչ է, քան վարկանիշ շնորհելու բիզնեսով զբաղվող ընկերություն: «Ես քեզ ընտրում եմ մրցանակակիր, բայց դու դրա դիմաց պարտավոր ես վճարել»: Սա է հիմնական սկզբունքը: Բայց եթե դա ընդունելի է այլոց, անընդունելի է մեզ համար: **«Ազգը»** հրաժարվում է վաճառվող մրցանակից եւ համարում, որ իր գործունեության որակի միակ չափանիշը թերթին տրված ընթերցողի գնահատականն է:

«ԱԶԳ»

ԸՆԹԱՑԻԿ

Գույժ՝ ընտանիքի պլանավորման գծով «գրանտակեր» կազմակերպություններին

19-րդ դարի վերջում մեծահարուստ արդյունաբերող Ջոնս Հոփկինսի ֆինանսավորմամբ հիմնադրված համանուն համալսարանը, որ ԱՄՆ-ի առաջնակարգ կրթական հաստատություններից մեկն է համարվում, համաշխարհային ճանաչման է արժանացել ուսուցման, հիվանդների խնամքի եւ հետազոտությունների բարձր մակարդակի համար: Ջոն Հոփկինսի ՋՀՀ բնակչության հետ հաղորդակցման ծառայությունների ծրագրի կենտրոնը շուրջ 65 երկրներում գտնվող եւ իր հետ համագործակցող կազմակերպություններին տրամադրում է տեխնիկական աջակցություն, ուսուցում եւ ֆինանսական օգնություն ընտանիքի պլանավորումը, վերարտադրողական առողջությունը եւ նմանատիպ այլ գործունեությունները կազմակերպելու համար:

ՋՀՀ/ԲՀԾ-ն Հայաստանում եւս ՀՀ առողջապահության նախարարության հետ իրականացնում է ընտանիքի պլանավորման ծրագիր: Հանրապետության բոլոր մարզերում եւ մայրաքաղաքում պոլիկլինիկաների կանանց կոնսուլտացիաներին կից գործում են ընտանիքի պլանավորման կաբինետներ, որոնց բժիշկների եւ բուժքույրերի ծառայությունները հիմնականում խորհրդատվական են. ընտանիքում երեխաներ ունենալու միջեւ ընկած ժամանակահատվածը կարգավորելու եւ երեխաների թիվը պլանավորելու նպատակով առաջարկում են կանանց (ըստ ցանկության) հակաբեղմնավորման ժամանակակից դեղահաբեր: Բոլոր ժամանակներում, անշուշտ, կիրառվել են ոչ ցանկալի հղիությունը կանխող տարբեր մեթոդներ: Սակայն ըստ մասնագետ-բժիշկների, հակաբեղմնավորման այս միջոցներն ավելի ապահով են եւ առողջության համար անվտանգ արհեստական ընդհատման (աբորտի) համեմատ: Սակայն այն լայն քարոզարշավը, որ միանգամից սկսվեց անցած ամռանը, հասարակության մեջ հակասական կարծիքների տեղիք տվեց, որակելով այն ընդհուպ ազգային գենոֆոնդին վտանգ սպառնացող, հեռահար նպատակներ հետապնդող օտարամուտ, «դավադիր» ծրագիր:

Հանրապետության մի շարք վայրերում այս հակաբեղմնավորիչների փողոցներում բնակիչներին անվճար, առատաձեռն բաժանելը, հեռուստատեսությամբ օրը մի քանի անգամ տրվող անճաշակ գովազդները առավել բորբոքեցին կրքերը: Մինչդեռ իրականում յուրաքանչյուր ծրագրի իրականացման համար ֆինանսական ներդրումներ են կատարվում համապատասխան կազմակերպությունների կողմից: Եվ աջակից կազմակերպությունները զանազան երկրներում անմասն չեն դրանից: Ըստ էության նման լայն քարոզարշավի նկատմամբ հետաքրքրությունը պայմանավորված էր հիմնականում ֆինանսական շահագրգռվածությամբ:

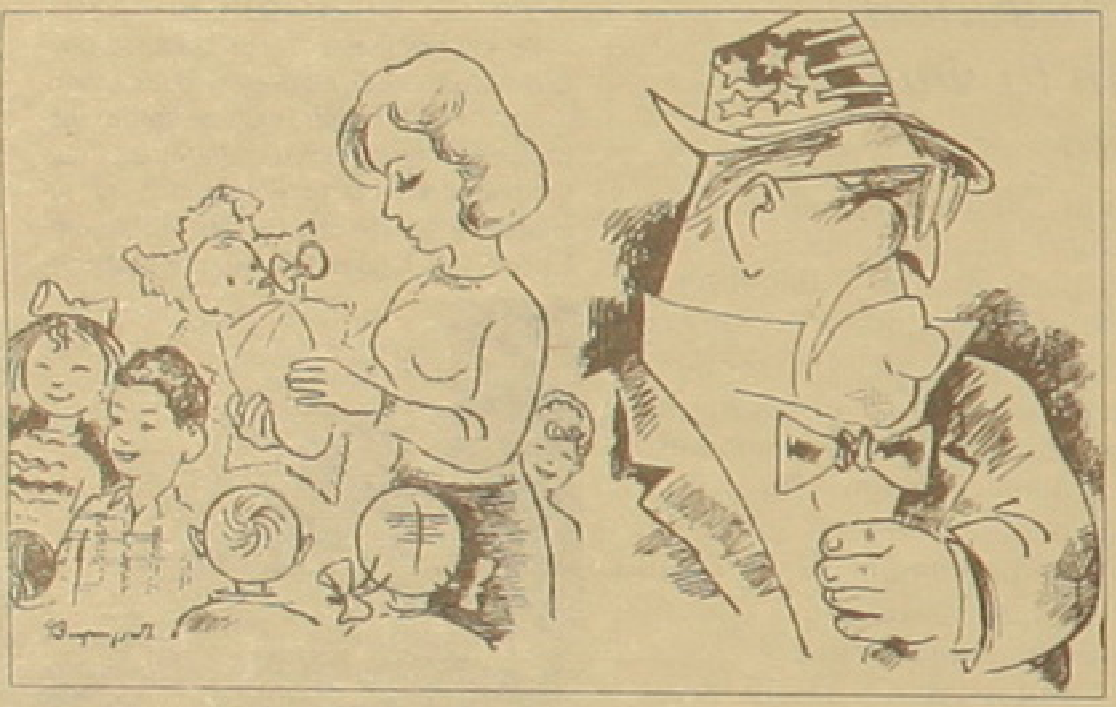

ԱՄՆ նորընտիր նախագահ Ջորջ Բուշ կրտսերը գտնում է, որ իր ապագա կառավարությունը չի աջակցելու բոլոր այն ծրագրերին, որոնք տարբեր կազմակերպություններ իրականացնում են աշխարհի շատ երկրներում՝ կրթության, առողջապահության, գիտության, մշակույթի եւ հատկապես ընտանիքի պլանավորման ոլորտում:

Ֆինանսական աղբյուրից զրկվելով, բնականաբար, գոնե մեր իրականության մեջ, որեւէ ծրագիր չի կարող իրականանալ: Չնայած զարմանքներով լեցուն մեր կյանքում գուցե գտնվեն այդ ծրագրերին հավատ ընծայող կազմակերպությունների այնպիսի նվիրյալներ, որոնք առանց դրամի նույն ոգեւորությամբ եւ ջանադրությամբ փորձեն իրականացնել համապատասխան ծրագրերը՝ հայ ընտանիքների «ճիշտ» պլանավորման եւ ազգաբնակչության առողջության մտահոգությամբ: Բայց մեր կյանքի դառը փորձից դժվար թե նման բան կատարվի: Ինչպես ասում են՝ «դատարկ տեղը ծափ չեն զարկում»:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Ծխախոտի մթերումները շարունակվում են

2000 թ.-ին Մասիսում, նախկին փայտամշակման գործարանի ավերակների վրա հիմնվեց «Մասիս տոբակո» ՍՊԸ համատեղ ձեռնարկությունը՝ հայազգի գործարար Հրանտ Վարդանյանի ջանքերով եւ հունահայ Ս. Ա. Միհիրյանի աջակցությամբ: Ընկերության հիմնական գործունեությունն է ծխախոտի հումքի վերամշակումը, ֆերմենտացիան (հասունացման շրջան): Այսօր ընկերության մասնաշենքերը զբաղեցնում են 32069 քմ տարածք զինված արդի սարքավորումներով, իսկ կապիտալ շինարարության համար ծախսվել է 1,3 մլրդ դրամ, ներդրումները կազմել են 5 մլն դոլար, այդ թվում հիմնական միջոցներ՝ 2 մլն դոլար, շրջանառու՝ 3 մլն: Արտադրական հզորությունն այսօր հասել է 12 հազար տոննայի, աշխատողների քանակը՝ 772 մարդ:

Երեկ ձեռնարկության ղեկավարները՝ նախագահ Ս. Սահակյան, տեխնոլոգիական տնօրեն Ս. Սանվելյան, գործադիր տնօրեն Ռ. Խաչատրյան եւ գլխավոր ինժեներ Հ. Տիգյան, հանդիպեցին ԶԼՄ-ների ներկայացուցիչների հետ եւ ներկայացրին աշխատանքների մանրամասն հաշվետվություն: Ինչպես տեղեկացրեց պրն Սահակյանը, 2000 թ. գյուղացիական տնտեսություններին «Մասիս տոբակոն» կանխավճարային կարգով վճարել է մոտ 2 մլն ԱՄՆ դոլար, ծխախոտագործությանն է տրամադրել 3620 հա ցանքատարածք, եւ սպասվելիք բերքը (մինչեւ վերջին հումքի ընդունումը) կկազմի շուրջ 10.000 տոննա: Ձեռնարկությունը տարեկան մթերում եւ ֆերմենտացնում է 12.000 տոննա ծխախոտ, որի 20 տոկոսը նախատեսված է տեղական արտադրության համար, մնացածը կարտահանվի Ռուսաստանի Դաշնություն, Ուկրաինա, Բելառուս, իսկ առաջիկայում՝ նաեւ Արեւմտյան Եվրոպա: 2000 թ. ծխախոտի հումքի մշակման եւ մթերման համար ծխախոտագործների հետ կնքվել է 3000 պայմանագիր եւ տրամադրվել է առանց տոկոսի վարկ՝ 968.800.000 դրամ, որից սպասվելիք բերքը կկազմի 9.774.000 կգ, սպասվելիք բերքի մթերման գումարը՝ 5.751.999.000 դրամ (բոլոր մարզերը միասին): Մինչեւ հունվարի 1-ի դրությամբ 2001 թ. մթերվել է 3714 տոննա, որի դիմաց ծխախոտագործներին վճարվել է 2.185.689.000 դրամ: Պրն Սահակյանը հերքեց այն լուրերը, թե «Մասիս տոբակոն» մթերում է միայն այն ծխախոտաքանակը, որը տրամադրվել է կանխավճարի դիմաց: Մոտավոր հաշվարկներով՝ տրված 2 միլիոն դոլար կանխավճարից 1 միլիոն դոլարը վերադարձվել է եւ դեռ 1 միլիոն դոլարի չափով ծխախոտի հումք գյուղացիական տնտեսությունները պարտք են ձեռնարկությանը: Պրն Սահակյանը հերքեց նաեւ վերջերս «Իրավունք» թերթում տպված «Թութուն մի ցանիր, կքաշես» հոդվածում բերված փաստերը եւ ավելացրեց. «Նախ ստուգեք, հետո տպագրեք, այլապես պատվերով հոդված է սա»: Ձեռնարկության ղեկավարներն իրենց դժգոհությունը չթաքցրին նաեւ գյուղնախարարությունից, «նրանք չեն տրամադրում գյուղացիներին վարկեր կամ թունաքիմիկատներ՝ զարգացնելու ծխախոտագործությունը, որն էլ խտրականություն է»: Հաշվետվությունից հետո լրագրողներին տրվեց հնարավորություն՝ շրջելու ձեռնարկության մասնաշենքերում, ներկա գտնվելու ծխախոտի մթերման, բուլղար մասնագետների կողմից տեսակավորման պրոցեսներին, նաեւ զրուցելու ծխախոտագործների հետ:

ՄԱՐԻՆԵ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՀԱԿԻՐՃ

Ա. Վարդանյանի փաստաբանը դիմել է ՀՀ գլխավոր դատախազին

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «21-րդ դար» միջազգային անկախ ասոցիացիայի նախագահ Արկադի Վարդանյանի պաշտպան Սամվել Ջաղինյանը հայտնեց, որ երեկ ԱԱ նախարարության մեկուսարանից սրտաբանական ինստիտուտ տեղափոխված Ա. Վարդանյանը, բժշկական եզրակացության համաձայն, գտնվում է նախաինֆարկտային վիճակում:

Ըստ պաշտպանի, նման եզրակացությունը նախաքննությունն իրականացնող մարմնին ԱԱ նախարարությանը հիմք է տալիս փոխելու Վարդանյանի խափանման միջոցը: Ս. Ջաղինյանն այսօր հեռագիր է ուղարկել ՀՀ գլխավոր դատախազ Բորիս Նազարյանին, որում խնդրում է, հաշվի առնելով իր պաշտպանյալի առողջական վիճակի վատթարացումը, փոխել ընտրված խափանման միջոց կալանքը:

Հիշեցնենք, որ Ա. Վարդանյանը մեղադրվում է ՀՀ պետական եւ հասարակական կարգը բռնությամբ տապալելու կամ փոխելու կոչեր անելու մեջ: Այս տարվա հունվարի սկզբին նրա կալանքի ժամկետը երկարացվեց մեկ ամսով՝ մինչեւ փետրվարի 9-ը:

Գազամուղի շինարարության ժամկետները դեռեւս կոնկրետացված չեն

Սկիզբը էջ 1

Պարսկական կողմից նիստի արդյունքների եւ ձեռք բերված պայմանավորվածությունների մասին խոսեց Իրանի ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Հոսեյն Նամազին: Որպես այդպիսիք նշվեցին նավթավերամշակման գործարանի կառուցման տեխնիկատնտեսական հիմնավորման, վայրի, Քաջարանի թունելի, Արաքս գետի վրա Մեղրու ՀԷԿ-ի շինարարության շուրջ փորձագիտական աշխատանքների շարունակման, ներդրումային համատեղ ընկերության ստեղծման, անջատիչ էլեկտրակայանի կառուցման մասին համաձայնությունները: Վերջինիս վերաբերյալ լրացուցիչ հաղորդվեց, որ ներկայումս Հայաստանը եւ Իրանը փոխանակում են 170 մգվտ էլեկտրաէներգիա, իսկ կայանի կառուցումը թույլ կտա դա հասցնել մինչեւ 300 մգվտ: Նիստի աշխատանքի մեր համար կարեւոր արդյունքներից կարելի է համարել հայկական ապրանքների մուտքը Իրան հեշտացնելու վերաբերյալ պայմանավորվածությունը: Ըստ այդմ, իրանական կողմը պարտավորվում է վերացնել մինչ այժմ դրան խոչընդոտող ոչ տարիֆային արգելքները եւ վերանայել մի շարք տարիֆներ: Դա, կողմերի համոզմամբ, լրացուցիչ ազդակ կհանդիսանա երկու երկրների միջեւ ապրանքաշրջանառությա[ն] ծավալների աճի համար: 2000 [թ.] այդ թիվը կազմում է մոտ 100 մլն դոլար, բայց ակնկալվում է այն հասցնել մինչեւ 250 մլն դոլարի: Սրանք այն հիմնական արդյունքներն էին, որոնք ամփոփվեցին համատեղ հանձնաժողովի 3-րդ նիստի հուշագրում: Բացի այդ հուշագրից, համագործակցության երկու պայմանագրեր ստորագրվեցին հայկական կողմից՝ Սյունիքի եւ Արարատի մարզերի, իրանական կողմից՝ Արեւելյան Ատրպատականի նահանգի միջեւ:

Էներգետիկայի նախարարը՝ Ռուսաստանում վարած բանակցությունների մասին

«Էներգետիկ ոլորտում Ռուսաստանի հետ համագործակցության մեջ առաջացած խնդիրները քաղաքական չեն, այլ հստակ տնտեսական են»: Այս մասին լրագրողներին երեկ հայտարարեց ՀՀ էներգետիկայի նախարար Կարեն Գալուստյանը: Ինչ վերաբերում է բուն խնդիրներին, ապա դրանք բաժանվեցին երեք մասի: Առաջինը՝ Ռուսաստանի մատակարարած գազի դիմաց առաջացած պարտքն էր, երկրորդը՝ ատոմային վառելիքի գնման եւ նախկինում գնվածի դիմաց վճարումներն էին, երրորդը՝ կապված էր «Հայռուսգազարդ» խորհրդի նիստի հետ: Այս հարցերը ստացել են փուլային լուծում, որոնց առաջ շարժելու նպատակով նախարարը եկող շաբաթ կրկին այցելելու է Մոսկվա:

Կարեն Գալուստյանը հայտնեց, որ 2000 թ. 21 մլն դոլար արժողությամբ մատակարարված գազի դիմաց Հայաստանը Ռուսաստանին վճարել է 25 մլն դոլար: Սակայն 1999 թ. գոյացել են մեծ պարտքեր, ինչի հետեւանքով Հայաստանը դեռեւս ունի 9,25 մլն դոլարի ընդհանուր պարտք: Պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել այդ պարտքը վերաձեւակերպելու մասին: Իսկ ընթացիկ վճարումները գազի դիմաց, ըստ նախարարի, կատարվում է 90–95 տոկոսով: Այս առումով նա հատուկ ընդգծեց, որ Ռուսաստանում տնտեսվարող սուբյեկտների միջեւ հարաբերությունները խստացել են, ինչն ազդել է նաեւ այս ոլորտի համապատասխան տնտեսվարող սուբյեկտի Հայաստանի հետ ունեցած տնտեսական հարաբերությունների վրա:

Ատոմային վառելիքի դիմաց պարտքը կազմում է 16 մլն դոլար: Այն չհաջողվեց մարել, քանզի չստացվեց Ռուսաստանից ակնկալվող 11 մլն դոլարի վարկը: Դրա պատճառն այն է, որ Հայաստանի Ռուսաստանին ունեցած 118 մլն դոլար պարտքն անհրաժեշտ է կամ մասամբ մարել, կամ վերաձեւակերպել: Այս հարցի լուծման ճանապարհներից մեկը Կարեն Գալուստյանը համարեց Հրազդանի ՊՇԷԿ-ի հիման վրա հայ-ռուսական համատեղ ձեռնարկության ստեղծումը, որի շուրջ բանակցությունները շարունակվում են: Վառելիքի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է 13 մլն դոլար, եւ մինչեւ հունիս ամսին աշխատանք է կատարվելու այդ հարցը կարգավորելու ուղղությամբ եւս:

«Հայռուսգազարդի» խորհրդի նիստում քննարկվել է Հայաստանում գազի պահեստարանների վերանորոգման եւ նորերի կառուցման հարցը: Այստեղ տեխնիկատնտեսական հիմնավորման պատրաստ լինելուց հետո ներդրումների ներգրավման հարց է առաջանալու:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 562863, AT&T (3742) 151065,
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայութիւն / հեռ. 562941, 582483
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

ԼՂ հակամարտության միջնորդության հարցում Ֆրանսիան երբեք այսքան ակտիվ չի եղել

Սկիզբը էջ 1

Քոչարյան-Ալիեւ փարիզյան հանդիպումը դժվար թե որեւէ առաջխաղացում արձանագրի փակուղի մտած եւ սառեցված ԼՂ հակամարտության համար։ Տպավորություն է ստեղծվում, որ թե ԵԱՀԿ Մխ համանախագահ պետությունները (ԱՄՆ, Ռուսաստան, Ֆրանսիա) եւ թե հակամարտող կողմերը (Ադրբեջան, ԼՂՀ, Հայաստան) այնքան էլ շահագրգռված չեն հարցը վերջնական կարգավորման հասցնելու։ Վաշինգտոնի միջնորդությամբ առաջ է տարվում հայ-թուրքական հարաբերությունների հաստատման կարեւորությունը։ Արդեն իսկ պարզ է. Քոչարյանն ու Ալիեւը հերթական անգամ կբանակցեն փակ դռների ետեւում, լրագրողների հարցերին կպատասխանեն, որ բանակցություններն արդյունավետ էին, օգտակար, որ կողմերը պատրաստ են խնդիրը լուծել միմիայն խաղաղ ճանապարհով, ինչպես նաեւ՝ պայմանավորվել են շարունակել բանակցությունները։

Պիտի նշենք, որ, այնուամենայնիվ, երկու նախագահների այս հանդիպումը հետաքրքիր է մի շարք պատճառներով։ Անշուշտ, ԼՂ հակամարտությունը ԵԱՀԿ տեղափոխելուց հետո, որը կատարվեց Վաշինգտոնի համառ ջանքերով, եռանախագահող երկրները տարբեր ժամանակահատվածում պասիվ կամ ակտիվ դիրք են բռնել։ Այսպես, մինչեւ ԵԱՀԿ Մխ համանախագահողների տարածաշրջան վերջին այցելությունը (դեկտեմբերին՝ Անկարայից Նախիջեւան, ապա Հայաստան, ԼՂ եւ Ադրբեջան), շուրջ մեկուկես-երկու տարի ակտիվ էր ԱՄՆ-ը, պասիվ՝ Ռուսաստանը։ Արդեն մեկուկես ամիս Ռուսաստանը եւ Ֆրանսիան են լուրջ հետաքրքրություն դրսեւորում՝ օգտագործելով նաեւ ԱՄՆ-ում ստեղծված նախագահափոխության ժամանակահատվածը։ Ճիշտ ժամանակն է ընտրված։ Վաշինգտոնի հավակնությունները Կովկասում սահմանափակելու առումով Մոսկվայի եւ Փարիզի տեսակետները մոտ են միմյանց, իսկ ԼՂ հակամարտության միջնորդության հարցում Ֆրանսիան այսքան ակտիվ երբեք չի եղել։ Խնդիրը ԼՂ հակամարտության կարգավորման մեջ չէ։ Հարավային Կովկասում հաստատվելու ԱՄՆ-ի հավակնություններին հակադրվում են Ռուսաստանի եւ Ֆրանսիայի շահերը։ Վկայությունը՝ ԼՂ հարցի շուրջ Մոսկվա-Փարիզ տարբեր մակարդակների երկխոսությունն է վերջին երկու շաբաթների ընթացքում։ Անկասկած, ԼՂ-ն ամբողջ Հարավային Կովկասը չէ, սակայն հենց ԼՂ-ն է այն հիմնաքարը, որի վրա ազդելով կարելի է ազդեցություն ունենալ ողջ տարածաշրջանում։

Բոլորովին էլ պատահական չպետք է համարել Հյուսիսային Օսիայի նախագահ Ա. Ձասոխովի օրերս արված հայտարարությունը։ Պրն Ձասոխովը, որի ղեկավարած հանրապետությունն անմիջական սահմաններ ունի Հարավային Կովկասի հետ, արտահայտում է պաշտոնական Մոսկվայի տեսակետները։ Խոսքը կովկասյան անվտանգության համակարգ ձեւավորելու նրա առաջարկած ֆորմատն է՝ 4+2 (Ռուսաստան, Հայաստան, Վրաստան, Ադրբեջան + Թուրքիա, Իրան)։ Նկատելի է, որ անվտանգության առաջարկվող համակարգում բացակայում է ԱՄՆ-ը, իսկ տարածաշրջանում վերջինիս լիազոր ներկայացուցիչ Թուրքիան մղվել է երկրորդական պլան։

Հարավային Կովկասում բուռն իրադարձությունների զարգացման նման պայմաններում, երբ ԼՂ հարցի կարգավորման եւ Կովկասում խաղաղություն հաստատելու շուրջ բանակցություններն ակտիվանում են, երեք օր առաջ Ձասոխովը կրկին հիշեցրեց իրեն եւ Մոսկվային. «Կոչ եմ անում Ռուսաստանի, Հայաստանի, Վրաստանի եւ Ադրբեջանի ղեկավարներին հանդիպել կլոր սեղանի շուրջ եւ մշակել համակովկասյան քաղաքականություն։ Գագաթաժողովը պետք է անցկացվի առանց նախնական պայմանավորվածությունների, առանց մշակված օրակարգի, իսկ քննարկման միակ թեման պետք է դառնա «Կովկասում ռազմավարական անվտանգության կոնցեպցիայի» մշակումը։ Հաջողության դեպքում, չորս պետությունների ղեկավարների համաձայնությամբ, համակարգին կարող են մաս կազմել Իրանը եւ Թուրքիան։ Նման գագաթաժողով կազմակերպելու անհրաժեշտությունը կարեւոր է նրանով, որ Կովկասը կրկին դարձել է ոչ կովկասյան տերությունների մրցասպարեզ, այդ թվում՝ ԱՄՆ-ի։ Գագաթաժողով անցկացնելու շուրջ զրուցել եմ կովկասյան երկու հանրապետությունների նախագահների հետ եւ ստացել դրական պատասխան»։

ՀՀ նախագահի խոսնակ Վ. Գաբրիելյանը, պատասխանելով «Ազգի» հարցին, թե ի՞նչ վերաբերմունք ունի «4+2» ֆորմատին պաշտոնական Երեւանը եւ արդյոք Երեւանը տեղեկացվա՞ծ է Ձասոխովի առաջարկությանը, ասաց. «Եթե նման կարգի առաջարկություն է արվում, ապա դրա վրա աշխատելու, մարսելու գործընթաց է անցնում։ Որ երկու կոնկրետ հանրապետություն մեկ միանման առաջարկով պաշտոնապես հանդես են եկել, պաշտոնապես ուղարկել են բոլոր պետություններին, եւ դարձել է օրակարգի հարց, նման տեղեկություն ես չունեմ»։

Վ. Գաբրիելյանը հիշեցրեց, որ կովկասյան անվտանգության համակարգի ստեղծման վերաբերյալ դեռ 1999 թ. նոյեմբերին ՀՀ նախագահը Ստամբուլի ԵԱՀԿ գագաթաժողովում հանդես եկավ առաջարկությամբ՝ «3+3+2» ֆորմատով (Հայաստան, Ադրբեջան, Վրաստան + Ռուսաստան, Իրան, Թուրքիա + ԵՄ, ԱՄՆ), ինչ անց նմանատիպ գաղափար հնչեց Հ. Ալիեւի կողմից, որից հետո իրադարձությունները զարգացան դրան տարբեր արձագանքներով. «Հետագայում կիսապաշտոնական, ոչ պաշտոնական առաջարկություններ եղան այս կամ այն փոփոխության վերաբերյալ։ Այո, ՌԴ-ի կողմից եղավ «4+2» տարբերակը, ապա այլ տարբերակներ։ Ժամանակին ՀՀ-ն արձագանքեց, որ մեզ համար կարեւորը տարածաշրջանում մշտական խաղաղության հաստատումն է։ Էլեմենտների տեղափոխումն այնքան կարեւոր չէ, որքան խաղաղությունը»։

Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների հերթական հանդիպումը նախորդներից առանձնանում է եւս մեկ պատճառով։ Ճշտենք, ոչ թե հանդիպումը, այլ հանդիպման նախապատրաստական աշխատանքները՝ Ֆրանսիայի եւ Ռուսաստանի ակտիվ միջամտությամբ։

Արտաքին քաղաքականության առումով Հայաստանի եւ Ադրբեջանի համար երրորդ հազարամյակը սկսվեց չափազանց բուռն։ ԼՂ հակամարտության կարգավորման շուրջ (կարդալ՝ Հարավային Կովկասում հաստատվելու նպատակով) Ֆրանսիայի, Ռուսաստանի, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ արդեն տեղի են ունեցել ամենաբարձր մակարդակներով տասից ավելի մեջ հայտնի հանդիպումներ, հեռախոսազրույցներ։ Հունվարի 24-ի Շիրակ-Ալիեւ հանդիպումն ուշագրավ է Ֆրանսիա-Թուրքիա, Ադրբեջան-Թուրքիա հարաբերությունների առումով։ Խոսքը Հայոց ցեղասպանության՝ Ֆրանսիայի ԱԺ կողմից վավերացնելու մասին է, որին Թուրքիան (թեեւ դատապարտող բանաձեւում չկար թուրք, օսմանյան թուրք անունը) չափազանց ցավագին արձագանքեց։ Հմուտ դիվանագետ Հ. Ալիեւը շատ լավ է պատկերացնում, թե Թուրքիայում ինչ արձագանք կստանա Ժ. Շիրակի հետ իր հանդիպումը։ Հունվարի 23-ին Փարիզ մեկնելուց առաջ նախագահը Բաքվի օդանավակայանում ասել էր, որ Ֆրանսիայի ԱԺ կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչման շուրջ նա իր բողոքն է արտահայտել։ Վստահաբար կարող ենք ասել, որ փարիզյան հանդիպումից հետո Ալիեւը լրագրողներին կասի, թե ինքը փորձել է հորդորել Ժ. Շիրակին, որպեսզի չվավերացնի Ֆրանսիայի պատգամավորների որոշումը։

Սա արդեն արդարացման ժեստ է՝ ուղղված Թուրքիային։

Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակի տոնակատարությունը միայն հոբելյանական տարելից չէ, որ փորձվում է բիզնես-պլաններ հիշեցնող միջոցառումների ցանկ կազմել ու իրագործել։ Ժամանակն է, որ պետությունը հավասարություն ու երաշխավորողի ընդգծված հաստատումն արտահայտի հայ ժողովրդի քրիստոնյա հավատքի նկատմամբ ի դեմս Հայ առաքելական եկեղեցու։

2001 թ. հնարավորությունների եզակի տարի է, երբ պետությունը եւ ծող կրոնական այլ կազմակերպությունները եւս, քանզի խոսքը համամարդկային հոգեւոր արժեք ներկայացնող Հայ առաքելական մայր եկեղեցու մենաշնորհի մասին է։ Հայ ժողովուրդն այսօր հենց սա է պահանջում հանրապետության նախագահից, կառավարությունից եւ Ազգային ժողովից։ Եվ ահա, այսպիսի խնդիրների առկայությամբ, ազգային հեռուստատեսությամբ տեղեկանում ենք, որ Հայ ավետարանչական եկեղեցին հանդես է եկել յուրօրինակ հայտարարությամբ, ուր հասարակությանը տեղի, որ նրանք 1700 տարի առաջ ընտրել են ուղղափառ քրիստոնյա հավատքը որպես ազգային պետականության հոգեւոր գաղափարախոսություն եւ հավատարիմ են մնալու այդ ընտրությանը։

Իսկ ի՞նչ միջոցառումներ է իրականացնելու 150-ամյա պատմություն ունեցող բողոքական ուղղության եկեղեցին եւ ինչպե՞ս է համագործակցում Հայ առաքելական եկեղեցու հետ, որի ներկայացուցիչներն այդպես էլ չկարողացան հիշատակել համագործակցության որեւէ փաստ։ Չկարողացան, որովհետեւ

ԱԿՆԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

.... թե՞ ավետարանչականները վերադառնում են Մայր եկեղեցու գիրկը

եկեղեցին կարող են իրավական դաշտում ամրագրել իրենց փոխհարաբերությունները կրթության, մշակույթի, առողջապահության, արտաքին կապերի բնագավառներում։

Դեռեւս թղթի վրա է մնացել կառավարության եւ Հայ առաքելական եկեղեցու միջեւ կնքված նպատակների հուշագիրը, որի արդյունքը պիտի լիներ լիարժեք, կիրառելի, իրավական փաստաթղթերի պատրաստումը ստեղծված հանձնաժողովների կողմից։ Այն պետք է պատրաստ լիներ 2000 թ. նոյեմբերին, իսկ այսօր արդեն 2001 թվականն է։ Հերթական անգամ խոսքը գործ չի դառնում, եւ տարեվերջին ասելու բան չենք ունենալու, բացի «խունկուկ» միջոցառումներից։

1700-ամյակի տոնակատարության միջազգային բնույթը լրացուցիչ բարոյական եւ իրավական խթան է օրենսդիր եւ գործադիր իշխանությունների համար՝ «Խղճի ազատության եւ կրոնական կազմակերպությունների մասին» օրենքով նախատեսված Հայ առաքելական եկեղեցու մենաշնորհների էությունը սահմանադրությամբ ամրագրելու։ Նպատակ, որն արդեն ամրագրված է Եվրախորհրդի բազմաթիվ պետությունների սահմանադրություններում։ Վստահ ենք, որ Եվրախորհրդի անդամները հարգանքով ու ըմբռնումով կվերաբերվեն 1700-ամյա քրիստոնյա հավատ ունեցող ազգի եկեղեցու եւ նրա պետության առանձնահատուկ մոտեցմանը։ Վստահ ենք, որ պետության այդ քայլերին հարգանքով կվերաբերվեն նաեւ Հայաստանում գործող ազատ է պահվում 2000 թ. ընթացքում կատարած մարդասիրական, կրթական ու բարեգործական միջոցառումների վերաբերյալ։ Լավ կլիներ, եթե մյուս կրոնական կազմակերպություններն էլ հետեւեին Ավետարանչական եկեղեցու օրինակին եւ իրենք էլ հանդես գային բաց հաշվետվությամբ։ Դա կօգներ կրոնի գործերով պետական խորհրդում գրանցված կազմակերպություններին հասարակության վստահությունը ձեռք բերելու։

Հեռուստատեսությամբ ասվեց նաեւ, որ վերապատվելի Ռենե Լեւոնյանը հանդիպել է հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին, քննարկվել են նաեւ 1700-ամյակի շրջանակներում Հայ ավետարանչական եկեղեցու կողմից մայրաքաղաքում եւ մարզերում իրականացված ու իրականացվելիք միջոցառումները, որ Ավետարանչական եկեղեցին համագործակցում է Հայ առաքելական եւ Հայ կաթողիկե եկեղեցիների հետ։

Ի՞նչ է այս ամենը։ Հերթական քարոզչական ձե՞ւ, թե՞ իրապես փորձվում է վերջնականապես համագործակցել Հայ առաքելական Մայր եկեղեցու հետ, քանզի ավետարանչականները բազմիցս հայտարարել են, որ Հայ առաքելական եկեղեցին իրենց համար Մայր եկեղեցի է։ Հետեւաբար իրենց գործունեությունը Հայաստանում ծավալելու են որդիական սիրով ու համագործակցությամբ։

1700-ամյակի տոնակատարությունը Մայր եկեղեցու եւ պետության տոնն է, հավաստումն այն բաների, որ այսօր չկա այդ համագործակցությունը։ Բայց անհրաժեշտ է, եւ դրանից կշահի միայն Հայ ավետարանչական եկեղեցին։

Եթե հաղորդագրությունը հերթական անգամ քարոզչական նպատակներ չի հետապնդում, ուրեմն գովելի նախաձեռնություն է եւ միտում ունի Հայաստանում հոգեւոր կյանքի առողջացմանը։

Իրավամբ Հայ առաքելական եւ Հայ ավետարանչական եկեղեցիների փոխհարաբերությունը պետք է լինի սերտ համագործակցության հիմքի վրա, որն էլ կարող է խթանիչ օրինակ հանդիսանալ այլ կրոնական փոքրամասնությունների համար։

Համագործակցությունը ենթադրում է նաեւ դավանաբանական, աստվածաբանական եւ ծիսական հարցերում սկզբունքային ճշգրտումներ ու հստակեցումներ, ինչը կարող է երաշխիք հանդիսանալ Հայաստանում հոգեւոր ոլորտի բնականոն զարգացման համար։

Հուսով ենք, որ Հայ ավետարանչական եկեղեցու բուռն ցանկությունը՝ մասնակցելու 1700-ամյակի տոնակատարություններին, չի լինի սեփական քարոզչություն, այլ նկատի ունենալով վերոհիշյալ նախապայմանները՝ կլինի գործուն եւ ազգանվեր մասնակցություն Հայ առաքելական եկեղեցու եւ ազգային պետականության մեծ տոնակատարությանը։

ԵՂԻԿ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Լոռու մարզպետարանի լրատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի բաժնի վարիչ

Վճռե՞լ, թե՞ չվճռել

Երրորդ տարին է արդեն դատարանում մտորում են՝ միլիցիայի ավագ սերժանտ Վիկտոր Ասատրյանին վերականգնե՞լ աշխատանքում, թե՞ չվերականգնել։ Ո՞վ ստեղծեց այս գլուխկոտրուկը, ո՞վ կրակը գցեց ՆԳՆ-ին էլ, դատարանին էլ։

Մեր կարծիքով պատճառն այն է, որ Վիկտոր Ասատրյանը չափից ավելի խելացի է ոստիկանի համար, որն էլ դուր չի եկել ղեկավարությանը։ Ղեկավարությանը դեռ ոչի՞նչ, դատարանն էլ հետն է կրակն ընկել նրա իրավագիտակցության ձեռքից։ Դատավորին բացարկ է հայտնում, փաստարկում է իր օրինապահ միլիցիոներ լինելը, պարոնյանաբար գնահատում է դատարանի գործունեությունը՝ այս հայցով կայացվել էր 35 նիստ, որը մեկ նիստ չարժեր։ Բա ո՞նց, իր ազնվությունը վաղուց են գնահատել, թերթերում շնորհակալություն են հայտնել։ Քանի՞ ազնիվ մարդ կգտնես, որ չցլանա դոլարի փայլից ու այն պայուսակով վերադարձնի տիրոջը։ Բայց արի ու տես, որ Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատավոր Պարգեւ Օհանյանը կասկածում է նրա ազնվությանը։

Բնականաբար, չէր համակերպվելու այդ մտքի հետ եւ բողոքարկեց վճիռը։ Սակայն վերաքննիչ դատարանի հետ դարձյալ ջուրը մի առվով չի գնում։ 98 թ. սեպտեմբերին դիմել է դատարան՝ աշխատանքում վերականգնվելու հույսով, 2001 թ. հունվարն ավարտվում է, բայց թունելի վերջում լույսն այդպես էլ չի երեւում։

Ս. Պ.

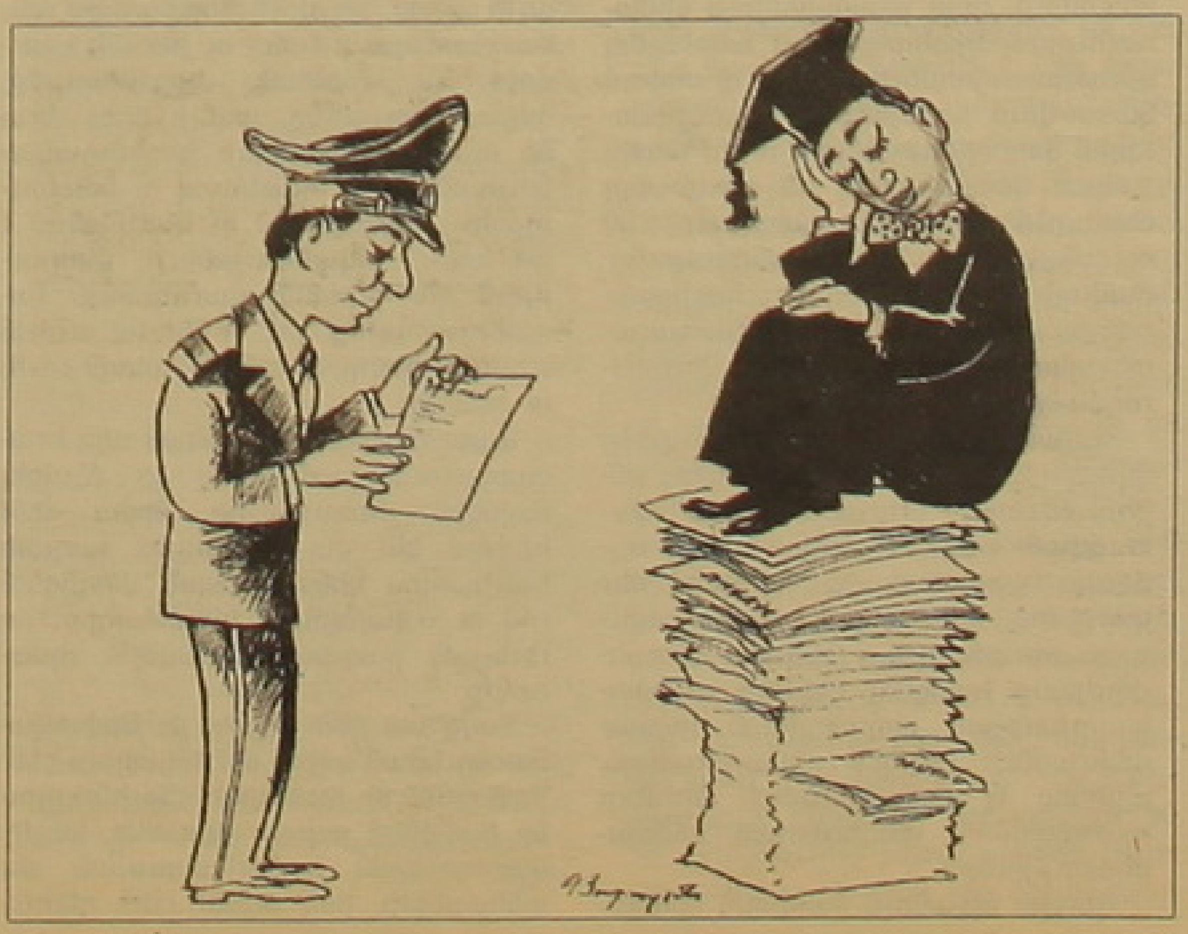

ԱԶԳ

Իրավիճակ

Կադրային վերջին փոփոխությունների անսպասելիությունն այնքան անհասկանալի էր, որ առաջացրած հարցադրումները դեռեւս չեն դադարում: Իսկապես, ո՞րն էր տրամաբանությունը: Ալբերտ Բազեյանը հանրապետության Նախագահին ներկայացնում է հրաժարական, որի ընդունումը, սակայն, այլեւ նախկին քաղաքապետի կողմից ոչ մի կոնկրետ բացատրության չի ենթարկվում: Նրան փոխարինում է Ռոբերտ Նազարյանը՝ ներկայացված «Միասնություն» դաշինքից, ավելի կոնկրետ՝ ՀԺԿ-ից: Այս փոփոխությամբ, ԵԿՄ-ին, հանձին այդ գործչի, հնարավորություն է տրվում քաղաքական ասպարեզում առավել ակտիվ հանդես գալու: Ի տարբերություն Բազեյանի, Նազարյանի նշանակումը շատ ավելի ցուցադրական բնույթ ուներ՝ գործադիր իշխանության մեջ մեծացնելու ՀԺԿ-ի խաթարված ազդեցությունը: Թե ինչպե՞ս իրեն կդրսեւորի նոր քաղաքապետը, հայտնի կդառնա նրա պաշտոնավարման որակից, սակայն ակնհայտ է, որ նշանակմամբ փորձ արվեց «Միասնություն» դաշինքի երկու թեւերի միջեւ ուժերի հավասա-

դեմ, նաեւ Սոցինտերնի անդամ է:

Նշանակմանն անմիջապես հետեւեցին խոսակցություններ, որ շուտով նախարարական պորտֆելներ կստանան եւս երկու դաշնակցականներ, այնպես որ սկսվել է այդ կուսակցության կողմից իշխանության գրավումը: Այս լուրերն, իհարկե, հերքվեցին ՀՅԴ-ի կողմից, սակայն դա նրանց թիրախային վիճակից չհանեց, մանավանդ, երբ կուսակցության «Երկիր» պաշտոնաթերթի հունվարի 19-ի համարում «Ընդդեմ պետական կյանքի որակական բարեփոխման» հոդվածում ասվում է

նակություն չունենա մինչեւ այն պահը, երբ Դաշնակցության զանգվածային մուտքը իշխանության վերին օղակներ իսկապես ռեալ դառնա: Դրա հիմքերը կան:

Տեղի է ունենում մեկ քաղաքական գործընթաց եւս, որն այսօր գրեթե չի նկատվում, սակայն, անշուշտ, կանդրադառնա քաղաքական ուժերի վերաձեւումներին: «Կայունություն» պատգամավորական խումբը, որի հիմքի վրա ստեղծվեց նաեւ համանուն կուսակցությունը, 20 անդամներից իջավ 12-ի, այսինքն՝ հավասարվեց «Հայաստան» խմբին՝ կորցնելով

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

Դաշնակցության մուտքը իշխանություն կարող են նախապատրաստել միայն քաղաքական ուժերը

փոխությունն անմիջապես որակվեց որպես «Երկրապահի» «վերջին մոհիկանի» կորուստ, որով քաղաքական այդ ուժը վերջնականապես կորցրեց իշխանության վերջին ազդեցիկ օղակը: Իրականում, սակայն, դրանով «Երկրապահը» ոչ մի կորուստ էլ չկրեց՝ ընդհակառակը: Դիրքային ջախջախիչ պարտությունից հետո, որի վերջնական դրսեւորումը եղավ «Միասնություն» դաշինքից ԵԿՄ անդամների անջատումը, «Երկրապահը» պարզապես ենթարկվեց քաղաքական մեկուսացման՝ ընդ որում հասարակության մեջ չունենալով անհրաժեշտ, թեկուզ մինիմալ հենարան ու վստահություն: Այս ուժի գործունեությունը միայն դրսեւորվում է ԱԺ-ում «Հայաստան» պատգամավորական խմբի առկայությամբ, որի աշխատանքները, սակայն, դատելով խորհրդարանի նախկին նստաշրջանից, գրեթե ոչ մի արդյունք էլ չեն արձանագրել: Ավելին, քաղաքական կարեւորագույն որոշումներն ընդունելիս «Հայաստանը» մնացել է միայնակ: Լինելով երկրապահական, Ալբերտ Բազեյանը քաղաքապետի պաշտոնում չէր կարող եւ չկարողացավ ներկայացնել այդ ուժի հետաքրքրություններն ու շահերը: Մինչդեռ հիմա, երբ նա հայտարարում է, որ զբաղվելու է քաղաքական գործու-

րակցում մտցնելու: Հետաքրքիրն այն է, որ որոշ ուժեր այս ընթացքում Հանրապետական կուսակցությանը շրջանցելու պահի նկատեցին, որը կարող էր նշանակել միայն հանրապետության Նախագահի կողմից այլեւս այդ ուժի անտեսումը: Մինչդեռ նմանատիպ վտանգ կարող է առաջանալ քաղաքական մեկ այլ գործընթացի հնարավոր շարունակման դեպքում:

Առանց որեւէ պատճառաբանության, ընդամենը 11 ամսվա գոյությունից հետո տարածքային կառավարման եւ քաղաքաշինության ոլորտները համակարգող նախարարությունը դարձյալ բաժանվեց: ՀՅԴ-ին նախարարական պորտֆելով ապահովելու նպատակով առանձնացված քաղաքաշինության նախարարությունը հանձնվեց Դավիթ Լոքյանին: Այն, որ պետք է պահպանվեր համակարգող նախարարության կարգավիճակը, քննարկման այլ առարկա է: Հետաքրքրականն այն է, որ եթե մինչ այդ աբսուրդային էր համարվում աջ լիբերալ ուժերի կառավարության մեջ ձախ Կոմկուսի ներկայացուցիչ (Լեոնիդ Հակոբյան) ունենալու փաստը, ապա այս դեպքում թեթեւ ձեռքով քաղաքաշինության ոլորտը հանձնվեց ըստ էության մեկ այլ ձախ կողմնորոշման կուսակցության՝ Դաշնակցությանը, որն, ի

բառացիորեն հետեւյալը. «ՀՅ Դաշնակցության քաղաքական մուտքը պետական կառավարման ոլորտ օրվա հրամայական պահանջն է: Հին տիպի ղեկավարները սպառել են իրենց. կաշառակերության ծաղկմամբ, վարկերի փոշիացմամբ, պաշտոնյաների մշտական կոնֆորմիզմով հնարավոր չէ անկախությունն ամրապնդել, տնտեսությունն առաջ մղել եւ մարդկանց սոցիալական վճարներն ապահովել»: Թվում է, թե Վահան Հովհաննիսյանի եւ Ալվարդ Պետրոսյանի նախարարներ դառնալով, այս խնդիրները, այդ թվում նաեւ Դաշնակցության կողմից մշտապես կենտրոնական համարվող կոռուպցիան կանխելու հիմնահարցերը արմատախիլ են արվելու: Բայց դա միայն տարակուսանք կարող է առաջացնել, երբ կոնկրետ օրենսդրական դաշտ պարզապես գոյություն չունի:

Այսուհանդերձ, Դաշնակցություն-իշխանություններ հարաբերությունները սերտանում են, որը կարող է հակազդել հանրապետականներին, որոնք ի սկզբանե պատասխանատվություն էին ստանձնել կառավարության գործունեության համար՝ ի հակադրություն Դաշնակցության: Մեկ դաշնակցական նախարարի նշանակումը նրանց համար գուցե էական նշա-

խորհրդարանում բավականին ազդեցիկ ներուժով երկրորդը համարվող քաղաքական իր դիրքերը: Նախքան այդ, «Կայունությունը», որը սատարում էր այս կառավարությանը, գործադիր իշխանության մեջ ներկայացված էր երկու նախարարով, որոնցից մեկը հետագայում պաշտոնից հեռացվեց: Այսինքն՝ «Կայունությունը» կորցրեց իր կշիռը քաղաքական դաշտում՝ այդ առումով առաջացնելով որոշակի վակուում: Իսկ այդ ընթացքում Դաշնակցության ԳՄ անդամ Գեղամ Մանուկյանը հայտարարում է, որ ԱԺ շրջանակներում անկախ պատգամավորների հետ կա համագործակցություն, որը հնարավոր է նաեւ շարունակվի, այնպես որ օրենսդիր մարմնում հնարավոր է եւս կատարվի ուժերի վերաբաշխում՝ հօգուտ ՀՅԴ-ի: Այսինքն՝ այն հայտարարությունը, թե նույնիսկ անիմաստ է նոր, ռեալ նախարարական պորտֆելների մասին խոսելը, որպես վերջնական ճշմարտություն չի կարելի ընդունել: Չի կարելի բացառել կադրային նոր փոփոխությունների իրականացումը, որը դժվար կլինի իշխանության գրավում համարել, քանի որ կատարվելու են բավականին դանդաղ եւ քաղաքական համաձայնություններով:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ՌԵՊԼԻԿ

Ո՞ւմն է լինելու դարը

Հարց զինվորական ոստիկանությանը

Նոր տարվա նորամուտով սովորաբար նորացվում են եւ օրացույցները, ինչն օգնում է գովազդի կարիք ունեցող կամ հրատարակչական բիզնեսով զբաղվող կազմակերպություններին օրացույցների հրատարակման, վաճառման ու նվիրման միջոցով գովազդ կամ շահ հետապնդել:

Այս առումով, կարծում եմ, զինվորական ոստիկանությունը ոչ գովազդի կարիք ունի, ոչ էլ նյութական շ[ահ] հետապնդելու: Առաջին դեպքում, ի[նչ]պես ասում են, իմ ոստիկանությունը միշտ ինձ հետ է: Մյուս դեպքում... զինվորական ոստիկանությունից ի՞նչ օրացույց արտադրող. շահ չհետապնդող, նեղ մասնագիտացված բյուջետային կառույց է՝ զրկված այլեւայլ գործառույթներ իրականացնելու, առավել եւս օրացույցի հրատարակությամբ ու սպառմամբ զբաղվելու իրավունքից:

Բայց արի ու տես, հենց զինվորական ոստիկանության տպագրած օրացույցը ձեռքս ընկավ հետամանորյա այս օրերին՝ մեծ զարմանք առաջացնելով մի քանի պատճառներով:

Թողնենք մի կողմ բյուջետային ֆինանսավորմամբ, նեղ մասնագիտացված հիմնարկի օրացույց թողարկելու հետ կապված հարցականը, քանզի օրացույցի այսպես ասած բովանդակային էությունը հարուցեց շատ ավելի կարեւոր հարցականներ, քանզի ռազմական ոստիկանության արտադրանքը ոչ գովազդային, ոչ կոմերցիոն, ոչ էլ կիրառական բնույթի է: Օրացուցային տարին սկսվում է 2000 թ. հոկտեմբերի 27-ից՝ ավարտվելով 2001 թ. հոկտեմբերի 27-ին: Անցնեմ կարեւորին՝ մեծածավալ բարձրորակ թղթի վրա, օրերի ու ամիսների սանդղակի վերեւում պատկերված է Վազգեն Սարգսյանն ու բերված է նրա հանրահայտ պատգամը՝ «Եվ դարն անպայման մերն է լինելու...»:

Այս ամենից էլ հարց է ծագում, ո՞ւմն է լինելու այն դարը, որը սկսվում է 2000 թ. հոկտեմբերի 27-ից, այսինքն՝ տխրահռչակ այն օրվանից, որը տարելիցն է տխրահռչակ հանցագործության ու ծանրագույն այն կորուստների, որոնք բաժին ընկան պետությանն ու ժողովրդին՝ փայլուն զավակների վախճանով: Ո՞ւմ ժամանակացույցն է սկսվել հոկտեմբերի 27-ին՝ տարեցտարի չդադարեցնելով ընթացքը:

Բնավ էլ չեմ կարծում՝ զինվորական ոստիկանության շարքայիններին: Սրանց տարին, երեւի թե, հասարակ հայ մահկանացուների օրինակով, սկսվում է հունվարի 1-ին՝ ավարտվելով դեկտեմբերի 31-ին: Ուրեմն թույլ տանք մեզ ենթադրելու, որ հոկտեմբերի 27-ից դարն ու տարին սկսվում է զինվորական ոստիկանության համար: Համաձայնեք՝ մեկնարկի զարհուրելի ընտրություն է...

Զ. Ո.

Հանուն մեր կյանքի ապահովության

Աշխարհի այս կամ այն վայրում, ինչպես վերջերս Սալվադորում, պատահող երկրաշարժերն առիթ են տալիս նորից ու նորից անդրադառնալու շենքերի ու շինությունների շահագործական պարամետրերի պահպանման, վնասվածքների հնարավոր կանխարգելման, ինչպես նաեւ շենքերի վերանորոգման, վերականգնման, վերակառուցման եւ առանձին կառուցվածքային տարրերի ուժեղացման խնդիրներին: Բայց հեռու չգնանք, ահավոր երկրաշարժ է տեղի ունեցել նաեւ մեր երկրում:

Ի՞նչ հետեւությունների ենք հանգել մենք անցած 12 տարիների ընթացքում: Ի՞նչ ձեռքբերումներ ունենք եւ ի՞նչ անելիքներ: Ես նպատակ չունեմ թվարկել այս բոլորը: Կասկածից վեր է, որ գիտական եւ գործնական մակարդակներում ներկայումս մենք որոշ նվաճումների հասել ենք: Նույնիսկ միջազգային մասշտաբներով: Սակայն երկրաշարժին հավուր պատշաճի դիմակայելու համար նախապատրաստական միջոցների կիրառման եւ շենքերի վտանգավոր փլուզումների կանխարգելման խնդիրների լուծումները դեռեւս հստակ միջոցառումների ձեռնարկման կարիք ունեն:

Հիշենք, որ նյութական արտադրության ցանկացած բնագավառում երաշխավորվում է որոշակի ժամանակահատվածում տվյալ արտադրատեսակի անխափան ծառայությունը, եւ այդ ժամանակահատվածում պարբերաբար վերանորոգվում են մասնագետ վարպետները: Այնինչ մեզ մոտ շինարարական արտադրանքը, շենքի շահագործման հանձնումից հետո տասնյակ տարիներ ընդհանրապես անուշադրության է մատնվում, կամ սեյսմակայուն շինարարության պահանջներին անտեղյակ վերակառուցողների ձեռքով դրանցում կատարվում են այնպիսի կառուցվածքային փոփոխություններ, որոնք անմիջական վտանգի տակ են դնում այդ շենքերի միասնական ամբողջությունն ու շահագործման անվտանգությունը: Ցավալի է, բայց ասվածը հավասարապես վերաբերում է նաեւ ճարտարապետական հուշարձանների վերանորոգմանը:

Հայաստանի ամբողջ տարածքը փլուզումների ու սողքերի ենթակա ցնցումավտանգ երկրաբանական կառուցվածք ունի: Դրա պատճառով այսօրվա առաջնակարգ խնդիրը, մեր կարծիքով, պետք է լինի հասարակության յուրաքանչյուր անդամի գիտակցությանը հասցնել շենքերի սեյսմակայունության ապահովման համար անհրաժեշտ ինչպես շինարարական, այնպես էլ շահագործման նորմերի պահպանման անվերապահ անհրաժեշտությունը:

Վերջին շրջանում ռադիոյի, հեռուստատեսության, մամուլի եւ այլ միջոցներով որոշակի փորձեր արվում են այս ուղղությամբ, եւ որոշ չափով հաջողվում է լրացնել սեյսմիկ պաշտպանության վերաբերյալ հասարակության գիտելիքների պակասը: Սակայն մեր աչքի առաջ օրավուր ապշեցուցիչ անտարբերությամբ քանդ ու քարափ է արվում մեր հիասքանչ մայրաքաղաքը: Հասարակությունը, ավելի ճիշտ՝ նրա մի մասը, նախանձելի հետեւողականությամբ, «իր պատկերով ու նմանությամբ» վերաձեւում ու կարկատում է դարավոր ավանդույթների վկայություն մեր երբեմնի վարդագույն քաղաք-հրաշալիքը, որն ուներ իր ուրույն տեսքն ու դեմքը, իր անզուգական շունչն ու հմայքը:

Այսօր ճարտարապետական այդ հրաշապատումներում ոչինչ չի մնացել նախկին լուծումներից: Հիմա մենք քայլում ենք մեր հարազատ քաղաքի իսկապես կենտրոնական փողոցներով ու «վայելում» անդիմագիծ, արեւելյան բազարում գտնվելու պատրանքը:

Բայց սա դեռ բոլորը չէ: Սեփականաշնորհման ալիքը մեր հոյակերտ շենքերի ամեն մի հատվածի տնօրինությունը հանձնեց տարբեր ճաշակի, խելքի, կարողության եւ ունակության տեր անհատների, իսկ սրանք շատ դեպքերում, առանց մասնագետների կարծիքը հաշվի առնելու, խաթարեցին ոչ միայն շինությունների ամբողջական գեղարվեստական լուծումները, այլեւ դրանց միասնական, կուռ ու կայուն, հավասարակշռված կառուցվածքները վերածեցին թանկարժեք պաստառների ետեւում թաքցված խարխուլ ու ամորֆ, անկայուն ու անհավասարակշիռ, եւ դրա պատճառով համարյա դինամիկ կառուցվածքային խառնվածքների, որոնք փլուզման ենթակա են նույնիսկ ամենաչնչին ազդեցությունից: Էլ չենք խոսում այն բոլոր մանր ու խոշոր «վերաձեւումների» մասին, որ սեյսմակայուն շինարարության նորմերի ամենակոպիտ խախտումներով կատարում են բնակիչներն իրենց նույնիսկ այդ նորմերին համապատասխան նախագծված եւ կառուցված բնակարաններում:

Զարմանալի է, բայց փաստ, որ երկրաշարժի վերքերից դեռեւս չձերբազատված այդ նույն ցավասանջ մարդիկ կարող են այդպես անփույթ, ինչ-որ տեղ նույնիսկ այդպես անպատասխանատու վերաբերվել իրենցով բնակեցված կամ իրենց սպասարկման համար նախատեսված այդ շենքերի կայունության ու անվտանգության խնդիրներին:

Միակ փրկությունն այս վիճակից նաեւ շենքերի սեյսմապաշտպան շահագործման գրագիտության քարոզչությունն է ազգաբնակչության բոլոր խավերի մեջ, առավել եւս ճարտարապետական եւ շինարարական այլ մասնագիտությունների ճարտարագետների շրջանում: Կարծում ենք, որ ասվածը թեեւ ոչ ամբողջական, սակայն բավարար հիմք է՝ խորհելու շինարարական բոլոր մասնագիտությունների ուսումնական ծրագրերում շահագործվող շենքերի սեյսմակայունությունն ապահովող միջոցառումների կիրառման վերաբերյալ հատուկ դասընթաց ընդգրկելու մասին: Այս խնդիրների լուծումը պետական մոտեցում է պահանջում, քանի որ շինարարական վերանորոգման ու վերակառուցման աշխատանքների որակի ստուգման ու արտակարգ վթարային վիճակներում անհրաժեշտ միջոցառումների արագ ու արդյունավետ իրագործման համար որակյալ մասնագետների պատրաստումն ու վերապատրաստումը պետք է կատարվի կանխավ, այնպես, ինչպես զինվորի ուսուցումն է կատարվում նախքան վճռական ճակատամարտը:

ԼԵՆԱ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ

Երեւանի ճարտարապետության եւ շինարարության պետական համալսարանի դոցենտ

ՄՐՑՈՒՅԹ

Թուրքիան նոր տանկեր արտադրողին կորոշի տարեվերջին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 24 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքիան նախատեսում է 2001 թվականի վերջերին որոշել իր բանակի համար նոր սերնդի հազար տանկի արտադրման իր կողմից անցկացվող միջազգային հայտամրցույթի հաղթողին եւ դրանից հետո կսկսի բանակցություններ վարել պայմանագիր կնքելու շուրջ, որը գնահատվում է 5-6 մլրդ դոլար: Այդ մասին հաղորդել է հանրապետության ազգային պաշտպանության նախարար Սաբահաթդին Չաքմաքօղլուն: Նրա խոսքերով, 250 նոր տանկից բաղկացած առաջին քանակությունը երկրի զինված ուժերին կտրամադրվի 2004-ից մինչեւ 2008 թվականն ընկած ժամանակամիջոցում:

«Դիֆենս նյուս» ամերիկյան շաբաթաթերթի թղթակցի հետ կայացած հարցազրույցի ժամանակ, որը տպագրվել է այսօր, Չաքմաքօղլուն պատմել է, որ հայտամրցույթին տակավին մասնակցում են չորս երկրի՝ ԱՄՆ-ի, Ֆրանսիայի, Գերմանիայի եւ Ուկրաինայի ընկերություններ:

Անդրադառնալով Թուրքիայի կողմից որպես M60-A1 թուրքական տանկերի արդիականացման շուրջ 2,5 մլրդ դոլար արժողությամբ մասշտաբային նախագծի իրացման կապալառու ընտրված «Միլիտարի ինդաստրիզ լիմիթեդ» իսրայելական ընկերության մասին հաղորդումներին, Չաքմաքօղլուն հայտարարել է, որ համապատասխան համաձայնագիր առայժմ չի կնքված: «Բայց մենք շարունակում ենք բանակցությունները այդ իսրայելական ընկերության հետ... Մենք M60-A1 տանկերն արդիականացնելու ենք նրա օգնությամբ», ասել է նա: Խոսքը 170 տանկից բաղկացած առաջին քանակությունն արդիականացնելու համար իսրայելցիների հետ պայմանագիր ստորագրելու մասին է:

ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Դադարեցնել գրոհային ուղղաթիռների վաճառքը Թուրքիային

«Մարդու իրավունքներն ընդդեմ գնդացիրների» հոդվածում, տպագրված «Բոստոն գլոբ» թերթի հունվարի 13-ի համարում, հայտնի ֆիլմարտադրող եւ ռեժիսոր, «Լավ քրեր, վատ քրեր» վավերագրական ֆիլմի հեղինակ Քեւին Մկիրնանը բավականին ուժեղ փաստարկներով պահանջում է, որ Սպիտակ տունն օգտագործի իր հեղինակությունը դադարեցնելու Թուրքիային 4 մլրդ դոլարի գրոհային ռազմական տեխնիկա տրամադրելու պայմանագրի գործադրումը մինչեւ պաշտոնական մարմիններն Անկարայում պատրաստակամություն ցուցաբերեն առավել ժողովրդավարորեն վարվելու երկրի փաղաքացիների հետ:

Ինտերնետային ցանցով ստացված լրատվությունը հայտնում է, որ մի քանի ամիս առաջ, մեծ մրցակցության պայմաններում Ռոդ Այլենդում (ԱՄՆ) տեղադրված հրետանավերի «Բել Թեքստրոն» ընկերությունը Թուրքիայից ստացել է 4 մլրդ դոլարի դիմաց 146 գրոհային ուղղաթիռներ վաճառելու վերջին տարիների մեծագույն առաջարկը: Առաջիկա ամիսներին Բուշ-Չեյնի նորաստեղծ վարչակազմը պետք է որոշի արտոնագրե՞լ վաճառքը:

Թուրքական զինանոցի 80 տոկոսն ամերիկյան արտադրության զենքերն են: Հարավարեւելյան շրջաններում քրդերի դեմ մղված երկարատեւ, բայց քիչ լուսաբանված պատերազմում թուրքական բանակն օգտագործում է ամերիկյան «Սիկորսքի Բլեքհոուքս», «Ապաչի» եւ «Կոբրա» տիպի ուղղաթիռներ, որոնց արտադրության եւ արտահանման թույլտվությունը 1997 թ. Քլինթոնի վարչակարգը տվել է «Բոինգ» եւ «Բել» ընկերություններին՝ անտեսելով էթնիկական փոքրամասնությունների նկատմամբ Թուրքիայի ոտնձգությունների մասին «Միջազգային ներում» եւ «Մարդու իրավունքները հսկող» կազմակերպությունների տվյալները: Ըստ լրատվության, 1992-ից, այսինքն Քլինթոնի պաշտոնավարությունից ի վեր ավելի քան 6 մլրդ դոլարի ամերիկյան զենք է արտահանվել Թուրքիա: Դրանց օգնությամբ 1984-ից ի վեր Թուրքիայում սպանվել է ավելի քան 40 հազար մարդ, մեծ մասը՝ քուրդ: Թուրքիան գնումներ իրականացնելու նպատակին հասնելու համար օգտագործում է Կոնգրեսի առաջատար անդամներին: «Քինգ կոբրա» տիպի ուղղաթիռները ծեռք բերելու գործում ընդգրկված են Նյու Յորքից Ջերալդ Սոլոմոնն ու Սթիվն Սոլարզը: Իսկ Թուրքիայի լավագույն բարեկամը նախկին խոսնակ Բոբ Լիվինգստոնն է, որն, ինչպես հայտնի է, 1,8 մլն դոլար է ստացել՝ ի նպաստ Թուրքիային քարոզչություն անելու համար: «146 ուղղաթիռների վաճառքը լավ գործարք է «Բել Թեքստրոն» ընկերության համար, սակայն մարդու իրավունքների պաշտպանության հարցը բխում է ամբողջ «Ամերիկայի ազգային շահերից», վերջում եզրակացնում է հեղինակը:

ԱՖՂԱՆՍՏԱՆ

ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի նոր բանաձեւն ընդդեմ թալիբների

2000 թ. դեկտեմբերի 20-ին ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի համատեղ մշակած նախագծով հաստատեց թալիբական Աֆղանստանի դեմ սահմանափակումների նոր բանաձեւ, որը կյանքի կոչվեց հունվարի 20-ից, երբ ավարտվեց հայտնի ահաբեկիչ Ուսամա բեն Լադենին հանձնելու համար տրամադրված մեկամսյա ժամկետը: Նոր բանաձեւի համաձայն արգելվում է թալիբներին զենք վաճառելը, սառեցվում են նրանց բանկային հաշիվները եւ փակվում ներկայացուցչությունները բոլոր երկրներում, արգելվում են նաեւ «Թալիբանի» պաշտոնյաների արտերկրյա ուղեւորությունները:

Թալիբները ՄԱԿ-ի հատկացրած մեկամսյա ժամկետում թեեւ ջանքեր գործադրեցին կանխելու նոր պատժամիջոցների կիրառումը, սակայն, ինչպես ենթադրվում էր, բացառեցին բեն Լադենի հանձնումը: Դեռեւս ՄԱԿ-ի նախորդ բանաձեւի կիրառման ժամանակ «Թալիբանի» առաջնորդ մոլլա Մուհամեդ Օմարը հայտարարեց, որ Լադենի հանձնումը նշանակում է անտեսել իսլամի գլխավոր դրույթներից մեկը, ընդգծելով, որ իսլամի օրենքները թույլ չեն տալիս հավատացյալ, մուջահեդ մահմեդականին ոչ մահմեդական երկրի հանձնել: Օմարը միաժամանակ շեշտել էր, թե քանի որ Լադենին հանձնելը անհնար է, ուստի թալիբները պատրաստ են կրել սահմանափակումներից բխող դժվարությունները:

ՄԱԿ-ի նոր բանաձեւը որեւէ կերպ չի տարածվում հակաթալիբական՝ հյուսիսի դաշինքի վրա, որը վերահսկում է Աֆղանստանի տարածքի ընդամենը 10-15 տոկոսը: Հետեւաբար հիշյալ բանաձեւը հոգուտ վերջինիս է, այսուհանդերձ, մասնագետների կարծիքով, չի խախտի հակամարտ կողմերի միջեւ առկա հավասարակշռությունը զենքի ոլորտում:

1999 թ. հոկտեմբերի 14-ին ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը միաձայն հաստատեց թալիբանական Աֆղանստանի դեմ տնտեսական սահմանափակումների առաջին բանաձեւը, որը կյանքի կոչվեց նույն թվականի նոյեմբերի 14-ից. արտերկրում սառեցվեցին թալիբների եւ աֆղանական «Արիանա» ավիաընկերության բանկային հաշիվները: Արգելվեց բոլոր տիպի ինքնաթիռների թռիչքներն Աֆղանստան եւ այստեղից դուրս՝ բացառությամբ Մեքքա ուխտագնացների տեղափոխող եւ մարդասիրական օգնություն ներկրող թռիչքների: Այլ կերպ՝ նոր բանաձեւում միակ նորությունը զինարգելքն է:

Անդրադառնալով նոր բանաձեւի հնարավոր հետեւանքներին ու արդյունավետությանը, հարկ է նշել, որ ինչպես եւ նախորդը, ավելի շատ խորհրդանշական բնույթ է կրում: Հիմնականում պետք է կարեւորել միջազգային ճանաչում ստանալու թալիբների հույսերն ի չիք դարձնելու տեսանկյունից: Իրականում Անվտանգության խորհրդի բանաձեւի կիրառումը չի կարող տնտեսական ու դիվանագիտական ոլորտներում շոշափելի վնասներ պատճառել թալիբներին: Քանզի վերջիններս եկամտի բուն աղբյուրը թմրանյութերի «արտահանումն» է, որը կատարվում է կանխիկ գումարներով: Ուստի, եթե միջազգային հանրությունն ի զորու լինի արգելակել Աֆղանստանից թմրանյութերի «արտահանումը», թալիբները թերեւս ընկղմվեն իրենց աճեցրած անծայրածիր «ափիոնի ծովում», այլապես նրանք կարող են զենք ներմուծել հենց այն ճանապարհով, որով թմրանյութ են «արտահանում»: Դիվանագիտական կապերի խզումը եւս ոչինչ չի նշանակում, քանի որ թալիբների իշխանությունը պաշտոնապես ճանաչել են միայն Սաուդյան Արաբիան, Արաբական Միացյալ էմիրությունները եւ Պակիստանը: Վերջինս, որը նաեւ թալիբների գլխավոր հովանավորն է, այս առնչությամբ հայտարարել է, որ «Թալիբանի» հետ դիվանագիտական կապերի մակարդակն իջեցնելու է՝ լիազոր դեսպանից հավատարմատարի մակարդակի:

Է. Բ.

Ավստրիան «ներխուժում» է Արեւելյան Եվրոպա

Ավստրիական «Դի էրստե» բանկն օրերս հերթական խոշոր հաջողությունն արձանագրեց, 5,8 մլրդ շիլինգով (406 մլն եվրո) ձեռք բերելով Սլովակիայի գլխավոր բանկը՝ «Սլովենսկա սպորիտելնան»: Մեկ տարի առաջ մոտավորապես նույն գնով «Դի էրստեն» տիրացել էր սլովակյան այդ բանկի չեխական մասնաճյուղին՝ «Չեսկա սպորիտելնային»: Այդ երկու բանկերի եւ դրանց 8 մլն հաճախորդների ձեռքբերման շնորհիվ այսօր «Դի էրստեն» դարձել է Կենտրոնական Եվրոպայի առաջին բանկը: Ավստրիացի ֆինանսիստները մտադիր են պահպանել եւ ամրապնդել իրենց դիրքերն արեւելաեվրոպական երկրներում:

Բեռլինի պատի անկումից հետո Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրներում կատարվել են 130 մլրդ եվրոյի ներդրումներ, որոնց մեջ Ավստրիայի բաժինը 8,1 մլրդ է (6,2 տոկոս): Ներդրումների ծավալով 8 միլիոնանոց փոքրիկ Ավստրիան զբաղեցնում է 5-րդ տեղը, զիջելով միայն Գերմանիային, ԱՄՆ-ին, Հոլանդիային եւ Ֆրանսիային: Կենտրոնական Եվրոպայում եւ Բալկաններում Ավստրիայի ներկայությունն զգալիորեն գերազանցում է 6,2 տոկոսանոց միջին ցուցանիշը: Այսպես, Սլովենիայում ավստրիական ներդրումների բաժինը կազմում է 42 տոկոս, Սլովակիայում՝ 14, Խորվաթիայում՝ 12,7, Չեխիայում՝ 12, Հունգարիայում՝ 10 տոկոս:

Աչքի է զարնում, որ այդ բոլոր 5 երկրները ոչ միայն ընդհանուր սահման ունեն (բացի Խորվաթիայից) Ավստրիայի հետ, այլեւ անցյալում եղել են Ավստրո-հունգարական կայսրության կազմում: «Ավստրիայի ուժեղ ներկայությունն ունի պատմական, լեզվական եւ հոգեբանական պատճառներ», ասում է Ավստրիայի տնտեսագիտական հետազոտությունների ինստիտուտի մասնագետ Յան Ստանկովսկին: «Թեեւ Հաբսբուրգների գահակալության վերականգնումն այժմ աներեւակայելի է թվում, բայց կոմունիստական «երկաթյա վարագույրի» հինգ տասնամյակները լրիվ չեն ջնջել նրանց 700-ամյա իշխանության հետքերը», գրում է «Լիբերասիոն» թերթը:

Աշխարհում ալյուսագործական խոշորագույն ձեռնարկությունը՝ 1819 թ. Վիեննայում հիմնված «Վիներբերգեր Բաուստոֆինդուստրիե AG» ֆիրման մասնաճյուղեր ուներ կայսրության բոլոր կողմերում: Ձեռնարկությունը 1990 թ. վերականգնեց իր ներկայությունը Հունգարիայում, ապա՝ Կենտրոնական Եվրոպայի նաեւ մյուս երկրներում: «Նախնական տարածքներ վերադառնալը բնական է», ասում է ձեռնարկության խոսնակներից մեկը:

Ավստրիայի «ներխուժման» մեջ էական դեր է կատարում նաեւ վերջին տասնամյակների պատմությունը: Վիեննան միշտ էլ ապաստան է ծառայել արեւելաեվրոպացի այլախոհների համար, մասնավորապես Բուդապեշտի 1956 թ. եւ Պրահայի 1968 թ. ապստամբություններից հետո: Այսօր ավստրիական ձեռնարկությունները հեշտությամբ կարողանում են գտնել չեխերեն, սլովակերեն, հունգարերեն խոսող եւ միաժամանակ գերմաներենին կամ ռուսերենին տիրապետող մասնագետներ: Ավստրիական OMV նավթային ընկերությունը Կենտրոնական Եվրոպայում գործում է 1991 թվականից եւ հիմա այնտեղ 9 երկրում ունի 450 բենզակայան: 1999 թ. ընկերության ընդհանուր դրամաշրջանառությունը կազմեց 1,2 մլրդ եվրո: OMV-ն Արեւելյան Եվրոպայում ավստրիական ամենաակտիվ ֆիրման է:

Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայում Ավստրիայի հաջողությունների պատճառը, շատերի կարծիքով, նախ եւ առաջ հոգեբանական է: Յան Ստանկովսկին պնդում է, որ ավստրիացիները մյուսներից ավելի լավ են հասկանում չեխերի, սլովակների եւ հունգարների հոգեբանությունը: «Ավստրիան փոքր երկիր է, չունի գերմանացիների մեծամիտ դիրքորոշումը», ասում է նա:

Գ. Ռ.

ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Առաջին կիսամյակում Եվրամիությունը կոչնչացնի 2 մլն կով

Հունվարի 2-ից Եվրամիության մի շարք երկրների սպանդանոցներում սկսվել է 30 ամսականից բարձր տարիքի խոշոր եղջերավոր անասունների մորթը: «Լիբերասիոն» թերթի տվյալներով, միայն Ֆրանսիայում արդեն սպանդանոց է տարվել բուժստուգման չենթարկված 30572 կով: Անասունները մորթվում, կտրատվում, եփվում, փոշիացվում են եւ այրվում ցեմենտագործական վառարաններում: «Մինչեւ հունիսի վերջը ոչնչացման նպատակով Ֆրանսիայում շաբաթական կմորթվի միջին հաշվով 20 հազար կով», հայտարարել է այդ նպատակով ստեղծված կազմակերպության՝ «Մսի միջմասնագիտական վարչության» տնօրեն Պիեռ Ֆույադը:

Ոչնչացվող բյուրավոր կենդանիները բուժզննության չեն ենթարկվել եւ հայտնի չէ, թե վարակվա՞ծ են արդյոք «կովերի կատաղության» հիվանդությամբ: Պաշտոնապես անձինք նշում են, որ ոչնչացման պատճառը ոչ թե առողջապահական է, այլ տնտեսական: Ամեն ինչ արվում է Եվրահանձնաժողովի 2000 թ. դեկտեմբերի 18-ի որոշմանը համապատասխան: Որոշման հոդվածներից մեկում նշված է. «Տավարի մսի շուկայում ստեղծված խառնաշփոթը վերացնելու նպատակով արտակարգ միջոցներ են ձեռնարկվում: Եվրամիության պետությունները գնում եւ ոչնչացնում են 30 ամսականից բարձր տարիքի բոլոր անասունները»: Մեկ այլ հոդվածում ասված է, որ «30 ամսականից բարձր տարիքի կենդանիների միսը կարող է օգտագործվել միայն ստուգված լինելու դեպքում»:

Լայնորեն տարփողված 2-րդ հոդվածի նպատակը սպառողներին հանգստացնելն է: Մինչդեռ գլխավոր՝ 1-ին հոդվածի կատարումն արդեն անաղմուկ սկսվել է: Մինչեւ հունիսի 30-ը ԵՄ-ում 2 մլն կովերի գնման նպատակով Եվրահանձնաժողովը նախատեսել է 875 մլն եվրո, որի 70 տոկոսը կհատկացնի ինքը: Գնման եւ ոչնչացման մնացյալ ծախսերը պետք է կատարեն անդամ պետությունները: Հաշվարկների համաձայն, ընթացիկ կիսամյակում միայն Ֆրանսիայում ոչնչացման ենթակա է 450 հազար, Գերմանիայում՝ 400 հազար կով: Ամեն տարի Եվրամիության երկրներում մորթվում է 20 մլն անասուն: Առողջապահական նկատառումներով Մեծ Բրիտանիայում 1996 թ.-ից ի վեր ոչնչացվել է 4,7 մլն կով, իսկ Եվրահանձնաժողովի նոր որոշմանը համապատասխան ոչնչացման ենթակա է բրիտանական տավարի մսի 1/5-ը: Բրիտանացիներն արդեն իսկ նոր դժվարությունների են բախվում, քանզի նրանց կիզարանների թիվն անբավարար է: «Կովերի կատաղության» հիվանդության պատճառով 1995 թ. մինչեւ օրս Մեծ Բրիտանիայի գյուղացիների եկամուտների ընդհանուր ծավալը նվազել է 75 տոկոսով:

Գ. Ռ.

ԱԶԳ

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Իրավիճակ

Իտալիայում հյուրախաղերի կայացման անորոշության պատճառը ոչ թե Օհան Դուրյանի ֆաքսն է, այլ չհաստատված բյուջեն

Վերջերս հրապարակումներ եղան ազգային օպերայում ծագած իրավիճակի մասին: Որոշ բղբակիցներ չխորշեցին անգամ Օհան Դուրյանին ծանր մեղադրանքներ ներկայացնելուց: Մենք հանդիպեցինք մաեստրոյին եւ խնդրեցինք պարզել իրավիճակը:

– Լսել ենք, որ Գեղամ Գրիգորյանի հետ ընդհարումներ եք ունեցել: Ո՞րն է պատճառը:

– Մշակութային բոլոր կոլեկտիվների ղեկավարներից ամեն մեկն իր գլխի տերն է, մինչդեռ Օհան Դուրյանի գլխին պետք է լինի իրենից գործ երաժշտական մակարդակով, կյանքում առաջին անգամ ղեկավարի դեր ստանձնած, անփորձ եւ մեծամիտ մեկը:

Ես ունեցել եմ տնօրեն, գեղարվեստական ղեկավարներ Հայաստանում, Գերմանիայում, Ֆրանսիայում, որոնք ոչ մի երաժշտական հարց առանց ինձ չէին լուծում հաշվի առնելով իմ կարողությունները: Մինչդեռ պարոն Գեղամ Գրիգորյանը գտնում է, որ ինքը պետք է որոշի ամեն ինչ, առանց Օհան Դուրյանի, ինքը պետք է ուղղություն տա Օհան Դուրյանին ինչպես ղեկավարել, եթե ոչ «քեզ պիտի հանեմ» հայտարարում է ամբողջ կոլեկտիվի առաջ:

– Լսել ենք, որ օպերային թատրոնը պետք է գնա Միլան՝ հյուրախաղերի: Կարո՞ղ եք մեզ երկու խոսքով պատմել այդ մասին:

– Այդպես էլ վերջերս կազմակերպել է հյուրախաղեր Իտալիայում, որտեղ օպերայի երաժշտական ղեկավար Օհան Դուրյանը չպետք է ղեկավարի ոչ մի օպերային բեմադրություն, նույնիսկ ֆրանսիական օպերա «Կարմենը» լինելով հանդերձ Ֆրանսիայի քաղաքացի: Ըստ Գեղամ Գրիգորյանի հետին մտքի պլանավորման (եւ ոչ թե իտալացիների պահանջով), Օհան Դուրյան դիրիժորը չի կարող ապահովել ֆեստիվալի որակը եւ Հայաստանի պատիվը: Առանց երաժշտական ղեկավարիս իմացության կազմել է խաղացանկը, ընտրել երգիչների եւ դիրիժորների իր ցանկությամբ: Ոչ մի տեղ եւ երբեք չի տեսնվել, որ օպերային թատրոնի գլխավոր դիրիժորը հյուրախաղերի մեկնելիս չղեկավարի գլխավոր բեմադրությունները եւ համերգները: Սա ամենամեծ վիրավորանքն է 78 տարեկան հասակում, կոլեկտիվի, ժողովրդի եւ ողջ աշխարհի առջեւ, այն էլ Հայաստանում, որի համար զոհել եմ ողջ խնայողություններս եւ եկել եմ անվճար աշխատելու:

– Ե՞րբ ծագեցին Ձեր եւ Գեղամ Գրիգորյանի միջեւ անհամաձայնությունները:

– Հեռուստատեսությամբ եւ մամուլում «Տրավիատայի» պրեմիերայից 1-2 օր առաջ Գեղամ Գրիգորյանի ելույթները, որ Օհան Դուրյանը խանգարում է իրեն, համարում եմ ոճրագործություն, մշակույթի նախարարի եւ տնօրեն Կամո Հովհաննիսյանի լուռ համաձայնությամբ: Անշուշտ, Օհան Դուրյանի որակը եւ բծախնդրությունը խանգարում են Գեղամ Գրիգորյան երգչի ռիթմերի կոպիտ խախտումները եւ երգեցողության անկայունությունները: Օհան Դուրյանի պարկեշտությունը խանգարում է տնօրենության անպարկեշտությունները (հրավիրատոմսերի գաղտնի վաճառքները):

– Ձեր կարծիքով, ի՞նչ նպատակով է Ձեզ ուզում խանգարել Գեղամ Գրիգորյանը:

– Գեղամ Գրիգորյանի նպատակը Օհան Դուրյանին հիվանդացնելն է եւ սպանելը: Դեռ տգետ գեղարվեստական ղեկավարը բավարար չէ գլխիս, հիմա էլ նրա մշտական բացակայության ընթացքում իր տեղակա՞լն է ինձ հսկելու եւ կարգադրություններ անելու: Ինչպե՞ս հանդուրժել այս տեսակ արարքները:

Ի գիտություն բոլորին. մի կիրթ տնօրեն-գեղարվեստական ղեկավար, ինչպիսին էր Մարսելում պարոն Ժակ Կարպոն, երբ «Անուշ» եւ «Կարմելիտների երկխոսություն» օպերաները ղեկավարելիս իրեն ցանկություն հայտնեցի, որ հետագայում Պուչինիից մի օպերա ղեկավարեմ, ինձ պատասխանեց, թե «պետք է երաժշտական ղեկավարին հարցնեմ»:

– Ասում են, որ դուք երիտասարդ դիրիժորներին եւ երգիչներին տեղ չեք տալիս:

– Ես երբեք դեմ չեմ եղել եւ դեմ չեմ լինելու բոլոր այն դիրիժորներին եւ երգիչներին, անկախ տարիքից, որոնք կապահովեն որակ:

– Ո՞րն է Ձեր որոշումը հյուրախաղերի վերաբերյալ:

– Հակառակ այդ սադիստական վիրավորանքներին իմ կարողության եւ հեղինակության հանդեպ, ընդունել եմ հետեւյալ որոշումը բացի իտալացի արտիստներից, հայ արտիստների մասնակցությունը եւ յուրաքանչյուր դիրիժորի ղեկավարելիք ստեղծագործությունը որոշվելու է իմ համաձայնությամբ (ըստ մշակույթի նախարարի հետ ստորագրված պայմանագրի), այդ դեպքում ես կմասնակցեմ Իտալիայում կայանալիք հյուրախաղերին եւ ինչպես անվճար աշխատում եմ 10 տարի շարունակ եւ որպես դրա ապացույց, Իտալիայի հյուրախաղերից ինձ հասանելիք գումարը տրամադրելու եմ ամբողջ ստեղծագործական կոլեկտիվին:

– Իսկ եթե համաձայնության չգաք, որ հյուրախաղերը ընթանան Ձեր որոշման համաձայն (որն, անկասկած, ավելի լավ որակ կապահովի), ի՞նչ եք մտադիր անել:

– Եթե ամեն ինչ որոշվելու է առանց ինձ, ապա պետության եւ կոլեկտիվի շահերից ելնելով, արգելք չեմ լինի հյուրախաղերի իրականացմանը, անձամբ հրաժարվելով իմ մասնակցությունից եւ պատասխանատվությունից:

– Ի՞նչ եք կարծում, կարո՞ղ եք արդյոք շարունակել Ձեր աշխատանքները օպերայի գեղարվեստական ղեկավարի հետ:

– Ես միայն մեկ բան եմ ուզում, աշխատել առանց խանգարողների ապահովելով որակ եւ դրա համար իմ գլխիս ոչ մի գեղարվեստական ղեկավար չեմ ընդունում:

– Գիտենք, որ Ձեր ղեկավարության տակ ունեք երկու նվագախումբ եւ ոչ մեկը կանոնավոր չի աշխատում: Ինչպե՞ս կբացատրեք դա:

– Իմ ենթակայության տակ է երկու նվագախումբ ծայրահեղ ծանր ֆինանսական վիճակում, ինչպե՞ս կարող եմ օրը վեց ժամ աշխատել սովի մատնված երաժիշտների հետ եւ իմ ուզած որակը ապահովել: Պետք է հնարավորություն գտնել ամենակարեւոր մշակութային օջախին՝ Օպերայի ստեղծագործական կազմին նույնքան վճարելու, որքան ֆիլհարմոնիայում:

– Ի՞նչ եք մտադիր անելու, եթե Ձեր ցանկացած պայմանները չստեղծվեն:

– Եթե ինձ համար չստեղծվեն անհրաժեշտ պայմաններ, որպեսզի իմ աշխատանքները կատարեմ առանց խանգարողների, հարկադրված կլինեմ ընդունել ինձ համար խիստ ճակատագրական որոշում:

– Ճի՞շտ է, որ դուք պահանջել եք պայմանագիրը ստորագրել:

– Այս ամենի մասին արդեն գրել եմ կառավարությանը եւ հայտարարել տարբեր հեռուստաալիքներով, սակայն օպերայի տնօրեն Կամո Հովհաննիսյանը եւ Գեղամ Գրիգորյանի շրջապատում սկսեցին ստեր տարածել այն մասին, թե իբր Օհան Դուրյանն ինքն է ուզում հյուրախաղերի կայացման պայմանագիրը ստորագրել, թե իբր իմ պատճառով կարող են հյուրախաղերը չկայանալ՝ նպատակ ունենալով կոլեկտիվին լարել իմ դեմ:

Օհան Դուրյանին քաջ հայտնի է, որ պայմանագիր կարող են ստորագրել տնօրենը եւ գեղարվեստական ղեկավարը, մինչդեռ Օհան Դուրյանը պահանջում է ոչ թե պայմանագիր ստորագրել, այլ երաժշտական հարցերը համաձայնեցնել իր հետ՝ համաձայն ՀՀ մշակույթի նախարարի հետ ստորագրված պայմանագրի:

– Դուք ե՞րբ տեղեկացաք այս ծրագրված հյուրախաղերի մասին:

– Օհան Դուրյանը ոչ մի ավելի տեղեկություն չի ունեցել արդեն ծրագրված հյուրախաղերի մասին, քան օպերայի բանվորները:

– Շատ է խոսվում, որ Ձեր ֆաքսով խանգարել եք հյուրախաղերը:

– Ֆաքսով խնդրեցի, որ Իտալիայից պայմանագիրը ուղարկվի տնօրեն Կամո Հովհաննիսյանին եւ ի տեղեկություն, պատճենը՝ ինձ: Բայց մինչեւ այսօր այդ պայմանագիրը չենք տեսել:

– Ճի՞շտ է, որ արգելք եք եղել, որպեսզի կոլեկտիվը ֆինանսապես օգտվի հյուրախաղերից:

– Ցավոք սրտի այս հյուրախաղերի առթիվ միայն մտածվում է փողի մասին եւ ոչ մի խոսք չի արտահայտվում որակի մասին տնօրինության կողմից թե հեռուստատեսությամբ, եւ թե մամուլում: Չէ՞ որ առաջին հերթին որակն է ապահովում փողն ու պատիվը:

– Ասում են, որ դուք եղել եք պայմանագրի ձախողման պատճառը:

– Ի պատասխան այս խեղաթյուրումների, Իտալիայից տեղեկացած եմ, որ հյուրախաղերի կայացման բյուջեն դեռեւս հաստատված չէ:

– Մամուլով եւ հեռուստատեսությամբ ասում են, որ Երեւանի օպերային թատրոնը պատիվ պետք է ունենար աշխարհահռչակ Լա Սկալայում ելույթներ ունենալու համար, եւ որ Դուք խանգարել եք:

– Իսկ Լա Սկալա թատրոնի երաժշտական ղեկավար Ռիկարդո Մութին ժխտում է Երեւանի օպերայի մասնակցությունը Լա Սկալայում:

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ

Խարբերդի մասին գիրքը՝ բեսթսելլերների ցուցակում

«Արմինյըն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը հաղորդում է, որ Սթինա Խաչատրյանի «Մեծ կարիք ջրի վրա» խորագրով գիրքը «Լոս Անջելես թայմսի» տարեվերջյան բեսթսելլերների ոչ-գեղարվեստական արձակի ցուցակում զբաղեցրել է հինգերորդ հորիզոնականը:

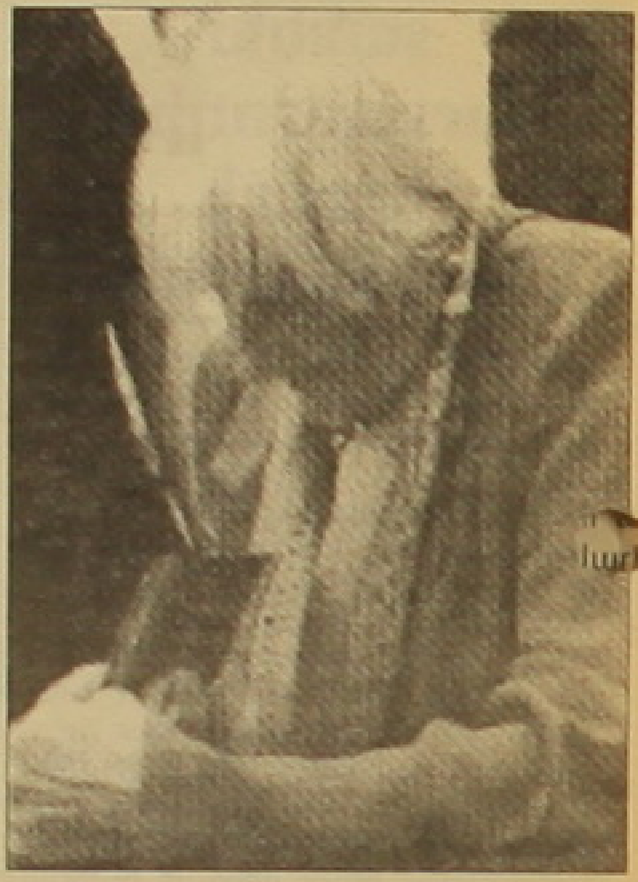

«Մենք երախտապարտ ենք, որ Հարավային Կալիֆոռնիայի ընթերցողներն այսպես հետաքրքրվում են Խաչատրյանի այս հրաշալի երկով», նշել է գրքի հրատարակիչ, «Կոմիսաս» ինստիտուտի տնօրեն Վինսենս Լիման:

Գիրքն, ըստ լրատվության, Օսմանյան Թուրքիայում ապրող Թերեզա Հանքինգսոնի 1898-1905 թվերին իր ընտանիքին գրած նամակների հիման վրա Խարբերդի, Մեզրեյի եւ շրջակա գյուղերի հայկական կյանքի իրական պատկերն է նկարագրում արտակարգ հմտությամբ եւ գեղեցիկ ոճով:

Հ. Օ.

ԿԻՆՈ

«Գոլդն գլոբի» մրցանակակիրները հայտնի են

Անցած շաբաթավերջում կայացած «Գոլդն գլոբի» մրցանակաբաշխության արդյունքում հաղթող են ճանաչվել հետեւյալները.

Դրամատիկական ժանրի լավագույն ֆիլմ՝ «Գլադիատոր»:

Նույն ժանրի լավագույն դերասան՝ Թոմ Հանքս («Նավաբեկյալը» ֆիլմում):

Նույն ժանրի լավագույն դերասանուհի՝ Ջուլիա Ռոբերտս («Էրին Բրոկովիչ» ֆիլմում):

Երաժշտական/կատակերգական ժանրի լավագույն ֆիլմ՝ «Համարյա հռչակավոր»:

Նույն ժանրի լավագույն դերասան՝ Ջորջ Քլունի («Օ՜, եղբայր, որտե՞ղ ես» ֆիլմում):

Նույն ժանրի լավագույն դերասանուհի՝ Ռենե Զելուեգըր («Բուժքույր Բեթթին» ֆիլմում):

Երկրորդական դերի լավագույն կատարում՝

Բենիցիո Դել Թորո («Տրաֆիկ» ֆիլմում),

Քեյթ Հադսոն («Համարյա հռչակավոր» ֆիլմում):

Լավագույն ռեժիսոր՝ Անգ Լի («Կռացած վագրը, թաքնված վիշապը» ֆիլմի համար):

Լավագույն սցենար՝ Սթիվն Գագան («Տրաֆիկ» ֆիլմի համար):

Լավագույն երաժշտություն՝ Հանս Ցիմմեր եւ Լայզա Ջերարդ («Գլադիատոր» ֆիլմի համար):

Լավագույն երգ՝ «Իրերի բնույթը փոխվել է» («Հրաշք տղաները» ֆիլմից):

Լավագույն օտարալեզու ֆիլմ՝ «Կռացած վագրը, թաքնված վիշապը» (Թայվան):

Հ. Օ.

ՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

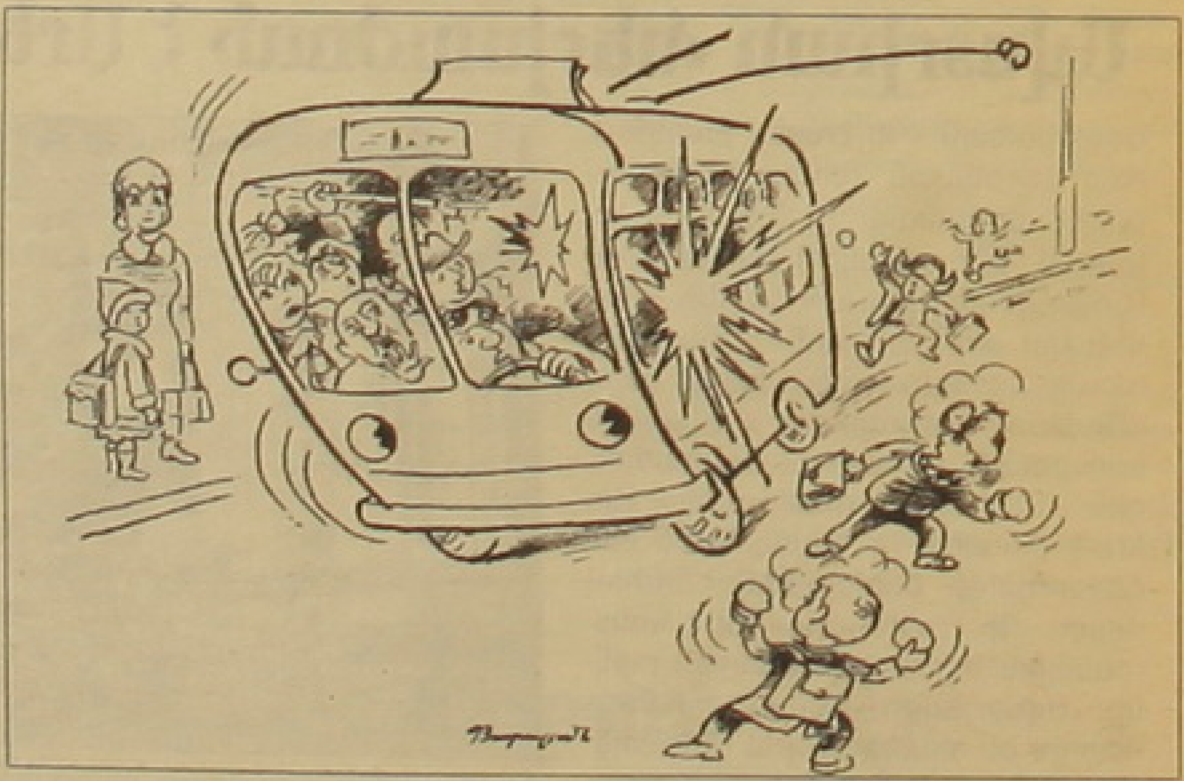

Երեւանում ձյուն եկավ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐԱՑՈՒՅՑ

Հունվարի 25

Հայոց տոմարի Արաց ամսի Ցրոն օրը

Ծնվել են՝

- Հարություն (Գեւորգ) Ալամդարյանը (1795 թ., Աստրախան), բանաստեղծ, մանկավարժ, հաս.-քաղ. եւ եկեղեցական գործիչ:
- Նորայր Սիսակյանը (1907 թ., Աշտարակ), ԽՍՀՄ եւ ՀՀ ԳԱ ակադեմիկոս, կենսաքիմիկոս:
- Գուրգեն Միրզոյանը (1911 թ., Թիֆլիս), ՀՀ ժող. արտիստ, քամանչահար, մանկավարժ, երաժշտագետ-հաս. գործիչ:
- Վազգեն Բաբայանը (1931 թ., Ադրբեջան, գ. Նյուզգեր), տեխ. գիտ. դոկտոր, մեքենագետ:

Տարեգրության այս օրը՝

- 1828 թ. ցար Նիկոլայ 2-րդի հրամանով Ամենայն հայոց կաթողիկոս Ներսես Աշտարակեցին պարգեւատրվեց «Ալեքսանդր Նեւսկի» շքանշանով:
- 1921 թ. բացվեց Երեւանի համալսարանի գրադարանը:
- 1922 թ. Երեւանի Շահումյանի անվ. բանվորական ակումբում բացվեց առաջին պետ. դրամ. թատրոնը (1937 թ.-ից Գ. Սունդուկյանի անվան):

ՀԵՂԻՆԵ ՂԱՐԱԳՈՒԼՅԱՆ

ՖՈՒՏԲՈԼ

«Արաfս-Իմպեfսը»՝ բարձրագույն դիվիզիոնում

Մոսկվայում անցկացվող «Համագործակցության գավաթի» 9-րդ խաղարկությունում ավարտվեց նախնական փուլը:

Երկրորդ դիվիզիոնում, «D» խմբում հանդես եկող Հայաստանի չեմպիոն «Արաfս-Իմպեfսն» իր երրորդ խաղում ոչ-ոfի՝ 2-2, խաղաց էստոնական «Լեւադիայի» հետ, աղյուսակում գրավեց երկրորդ տեղը, եւ fանի որ Ռուսաստանի երիտասարդական հավաfականը մրցում էր հաշվարկից դուրս, ապա բարձրագույն դիվիզիոնի իրավունf նվաճեց հանրապետության այս տարվա առաջնության հաղթողի համար: Ինչ խոսf, սա «Արաfսի» ֆուտբոլիստների եւ նրանց ավագ մարզիչ Վարուժան Սուքիասյանի խոշոր հաջողությունն է:

Ներկայացնենf բոլոր խմբերում անցկացված 3-րդ տուրի խաղերի արդյունfներն ու մրցաշարային աղյուսակները:

«A» խումբ

«Սպարտակ» (Ռուսաստան)-«Վարզոբ» (Տաջիկստան)՝ 4-1

«Սլավիա» (Բելառուս)-«Կաունաս» (Լիտվա)՝ 4-3

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Սպարտակ	3	3	0	0	9-2	9
2. Սլավիա	3	1	1	1	6-7	4
3. Կաունաս	3	1	0	2	5-6	3
4. Վարզոբ	3	0	1	2	2-7	1

«B» խումբ

«Դինամո» (Ուկրաինա)-«Զիմբրու» (Մոլդովա)՝ 2-2

«Սկոնտո» (Լատվիա)-«Կոպետդաղ» (Թուրքմենստան)՝ 0-0

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Սկոնտո	3	1	2	0	3-2	5
2. Կոպետդաղ	3	1	2	0	2-1	5
3. Զիմբրու	3	0	2	1	4-5	2
4. Դինամո	3	0	2	1	3-4	2

«C» խումբ

«Տորպեդո» (Վրաստան)-«Դուստլիկ» (Ուզբեկստան)՝ 3-0

«Շամկիր» (Ադրբեջան)-«Ժաշտիկ» (Ղրղզստան)՝ 3-0

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Տորպեդո	3	3	0	0	8-1	9
2. Դուստլիկ	3	1	1	1	8-4	4
3. Շամկիր	3	1	1	1	5-3	4
4. Ժաշտիկ	3	0	0	3	0-13	0

«D» խումբ

«Արաfս-Իմպեfս» (Հայաստան)-«Լեւադիա» (Էստոնիա)՝ 2-2

Ռուսաստանի երիտ. հավաfական-«Ժենիս» (Ղազախստան)՝ 2-1

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Ռուս. երիտ.	3	3	0	0	9-5	9
2. Արաfս	3	1	1	1	6-6	4
3. Լեւադիա	3	0	2	1	5-7	2
4. Ժենիս	3	0	1	2	3-5	1

«Արաfսից» բացի, «Համագործակցության գավաթի» հաջորդ խաղարկության բարձրագույն դիվիզիոնում հանդես գալու իրավունf նվաճեց նաեւ «C» խմբի հաղթող «Տորպեդոն» (Քութայիս, Վրաստան):

Բարձրագույն դիվիզիոնին հրաժեշտ տվեցին «Վարզոբը» եւ «Դինամոն»: Իհարկե, խաղարկության եռակի հաղթող Կիեւի «Դինամոյի» անհաջող ելույթը մրցումների ամենախոշոր անակնկալն էր:

Այժմ «A» եւ «B» խմբերում առաջին երկու տեղերը գրաված «Սպարտակը», «Սլավիան», «Սկոնտոն» եւ «Կոպետդաղը» շարունակում են պայfարը: Չեմպիոնը հայտնի կդառնա հունվարի 26-ին:

Մրցաշարում երկիշխանություն է

Վեյկ ան Զեեի 19-րդ կարգի շախմատային մրցաշարում հերթական 9-րդ տուրից հետո երկիշխանություն հաստատվեց:

Աշխարհի 13-րդ չեմպիոն Գարրի Կասպարովը, որը մի fանի տուր շարունակ առաջատարին հետապնդողի դերում էր, սպիտակ խաղաfարերով հաղթեց Ալեfսեյ Շիրովին ու միավորներով հավասարվեց նրան: Կասպարովը պարտիան անցկացրեց իրեն բնորոշ հարձակողական, կոմբինացիոն ոճով:

Անսպասելի պարտություն կրեց ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Վլադիմիր Կրամնիկը, եւ այն էլ՝ սպիտակներով խաղալիս: Նրան պարտության մատնեց հայրենակիցը՝ Ալեfսանդր Մորոզեւիչը:

Տուրի մյուս հինգ հանդիպումներն ավարտվեցին ոչ-ոfի: Խաղաղությամբ բաժանվեցին Վիշվանաթան Անանդը եւ Պետեր Լեկոն, Վասիլի Իվանչուկը եւ Վեսելին Թոփալովը, Մայfլ Ադամսը եւ Յան Թիմանը, Սերգեյ Տիվյակովը եւ Էրուն Պիկետը, Լուկ վան Վելին եւ Ալեfսեյ Ֆյոդորովը:

Մրցաշարի ավարտից չորս տուր առաջ մասնակիցների արդյունfներն այսպիսին են. 1-2. Կասպարով (Ռուսաստան), Շիրով (Իսպանիա)՝ 6,5-ական, 3-4. Կրամնիկ, Մորոզեւիչ (երկուսն էլ՝ Ռուսաստան), 5,5-ական, 5-7. Անանդ (Հնդկաստան), Ադամս (Անգլիա), Իվանչուկ (Ուկրաինա)՝ 5-ական, 8-10. Լեկո (Հունգարիա), Թիման, վան Վելի (երկուսն էլ՝ Հոլանդիա)՝ 4-ական, 11-12. Թոփալով (Բուլղարիա), Ֆյոդորով (Բելառուս)՝ 3,5-ական, 13. Պիկետ (Հոլանդիա)՝ 3, 14. Տիվյակով (Հոլանդիա)՝ 2 միավոր:

Նյութերը պատրաստեց ՌԱԶՄԻԿ ԱԿԱՊՅԱՆԸ

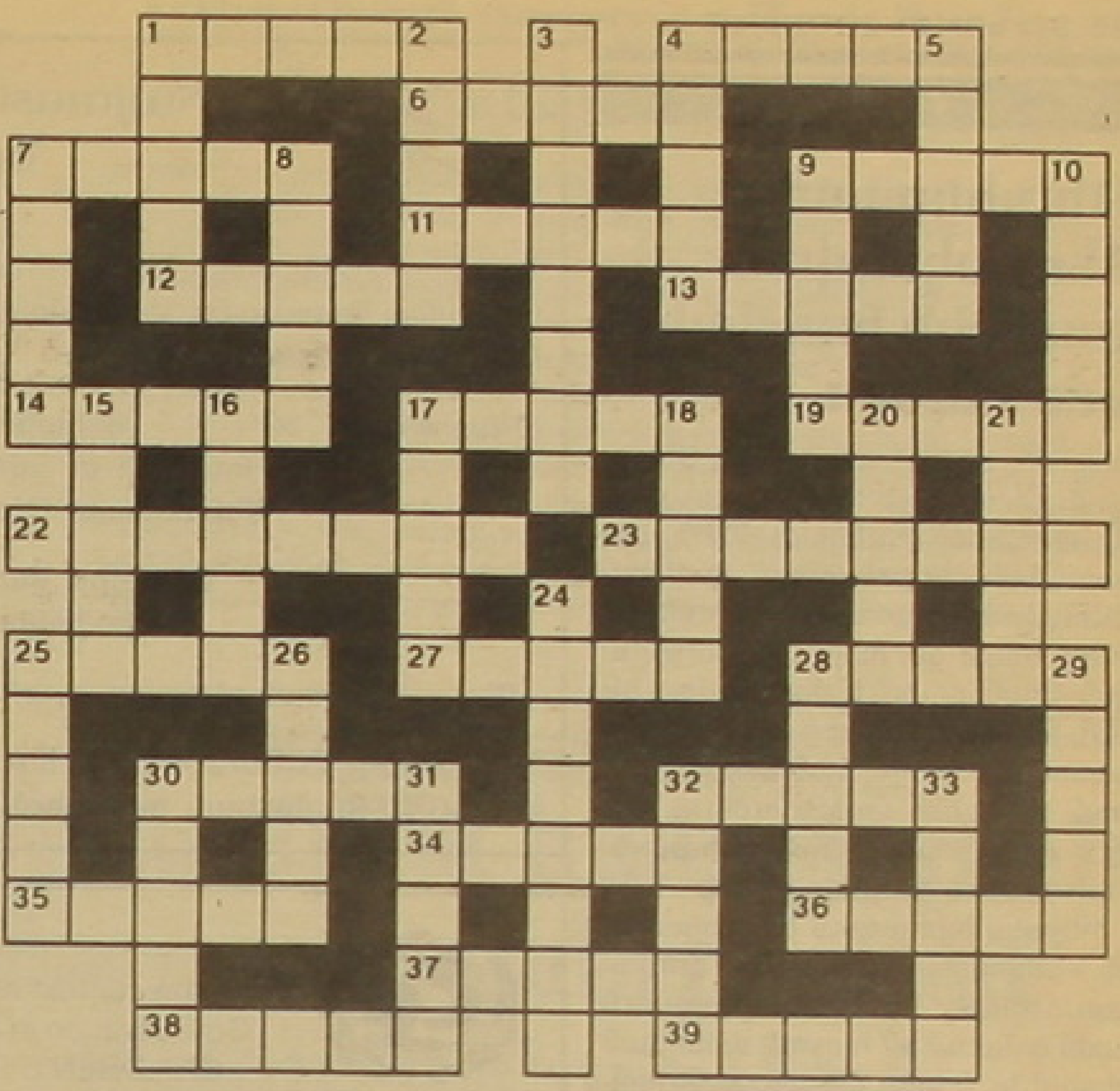

Ուղղահայաց

1. Նեղ, նեղվածf իմաստով ածական: 2. Ցածրակարգ, նեղիfթ կատիկների սեռ: 3. Խավարման ժամանակ Արեւի շուրջը երեւացող լուսավոր պսակ: 4. Զ. Այթմատովի «Բարդի իմ, կարմիր գլխաշորով» պատմվածfի գլխավոր հերոսը: 5. Վաղ առավոտյան, առավոտ շուտ (արեւմտահայերենով): 7. Հիշածին կառույց: 8. Բելինիի օպերան: 9. Մինասի ստեղծագործություններից: 10. Երկնոլորտի զենիթին հակադիր կետը: 15. Ճարտարապետության մեջ գեղարվեստական ոճ: 16. Լարային երաժշտական հին գործիf: 17. Եվրոպական պետության դրամ: 18. Խոսող թռչուն: 20. Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր հրեա գրող: 21. Հայ եկեղեցու ամենացածր աստիճանի վանական: 24. Օդաչու, որն առաջինն է փորձարկել խորհրդային կործանիչ ինfնաթիռը: 25. Ավստրիացի հոգեբույժ, հոգեբան: 26. Համաստեղություն երկնfի հարավային կիսագնդում: 28. Բուդդայական ժայռափոր տաճարներով հարուստ հնավայր Հնդկաստանում: 29. Անոթ, աման, ...: 30. Գետ Ռուսաստանում: 31. Շխանարգիզազգի բազմամյա բույս: 32. Քարտեզների հավաfածու: 33. Գետ Հնդկաստանում:

Հորիզոնական

1. Ծոփfի եւ Կոմագենեի միացյալ հայկական պետության թագավոր: 4. Հրեա տղամարդու անուն: 6. Տարվա ամիս: 7. Գեղարվեստական ստեղծագործություն: 9. Հայ ռեժիսոր, դերասան, դրամատուրգ: 11. Սեւծովյան fաղաf: 12. Հայազգի միամյա բույս: 13. Մսից պատրաստված ապխտած ուտելիf: 14. Հյուսիսային բարեխառն գոտու անտառային զոնա: 17. «Տաfսի, տաfսի» կատակերգության հերոսուհիներից: 19. Ռադիոլոկացիոն սարf: 22. «Մոսկովյան վիրտուոզներ» նվագախմբի ղեկավարը: 23. Նոբելյան մրցանակակիր ամերիկացի գրող, «Մեր հոգսերի ձմեռը» վեպի հեղինակը: 25. Դրամական միավոր: 27. Լատինական այբուբենի տառ: 28. Կոմպոզիտոր Հ. Պյորսելի օպերան «Դիդոնե եւ ...»: 30. Վայրի սալորի տեսակ: 32. Երկրաշարժից կործանված գյուղ Մասիսի փեշերին: 34. Նկարչության մեջ՝ նախաներկ, հիմնաներկ: 35. Փողային նվագարան: 36. Աշխարհի ամենաերկար լեռնային համակարգը: 37. Միջին դարերում օգտագործվող աղեղնավոր երաժշտական գործիfների ընդհանուր անվանումը: 38. Քաղաf Էստոնիայում: 39. Արվեստը, գիտությունը, մշակույթը Հայաստանում հովանավորող ամերիկյան հիմնադրամ:

Կազմեց Է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

Հունվարի 23-ի համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. Բայազետ: 2. Գնիզբուրգ: 3. Բիրմա: 4. Գալբա: 5. Կալիգուլա: 6. Դիրիժոր: 9. Մթերf: 10. Իդեալ: 16. Բահար: 17. Գազել: 21. Կորոլյով: 23. Գիլիոտին: 24. Նիկուլին: 25. Այովա: 26. Քաղսի. 27. Լենդրուշ: 31. «Արմատ»: 32. Կարոս:

Հորիզոնական

Զալիգին: 8. «Պարադիզ»: 11. Թանգ, ...ապ: 12. Դոբրինին: 13. Ջեռուն: 14. Արքաս: 15. Կոլոն: 18. Ագռավ: 19. Մակար: 20. Օկսավ: 22. Վերգո: 28. Հիդրա: 29. Այվար: 30. Ալպեր: 33. Բուսլերով: 34. Սկայորդի: 35. Փիլոյան: 36. Հոլիվուդ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՂՆԵՐԻ ԵՎ ԳՈՐԾԱՐԱՐՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ի հակառակ բոլոր օբյեկտիվ պատճառների՝ պատերազմ, շրջափակում, էներգետիկ ճգնաժամ, օրենսդրության անկատարություն, հայ ժողովուրդը միայն վերջերս հնարավորություն ստացավ դուրս գալու խոր ճգնաժամից, որի մեջ ստիպողաբար եւ հետեւողականորեն, «հերոսական ջանfերով» երկիրը խցկում էին մեր նախկինները:

Ի հակառակ բոլոր սուբյեկտիվ արգելfների՝ կաշառակերություն ու կոռուպցիա, հայ գործարարների մի ստվար մասը չհեռացավ հայրենիfից եւ վտանգելով իր միջոցներն ու առողջությունը, նոր շունչ ու ոգի տվեց կանգնած գործարաններին:

Այսօր արդեն հանրապետության արդյունաբերության մեջ առկա են դրական միտումներ (վերագործարկվում են մի շարf, թվում էր թե անվերադարձ կորստի մատնված ձեռնարկություններ, բավականին արդյունավետ փորձեր են արվում վերականգնելու ամբողջական ոլորտներ):

Սակայն երեւում է որոշակի ուժերի, ինչպես հանրապետությունում, այնպես էլ նրա սահմաններից դուրս, բնավ էլ դուր չի գալիս, fանի որ պարզ է դառնում, որ անցած բոլոր տարիներին հնարավոր էր սատար կանգնել Հայաստանի արդյունաբերությանը: Ինfնըստինfյան հարց կծագի. եթե հնարավոր էր վերագործարկել այնպիսի հսկաներ, ինչպիսիf են «Կանազը», «Նաիրիտը», լամպերի գործարանը կամ Վանաձորի fիմկոմբինատը, ապա ինչու այդ նույն բանը չի արվել երեf, չորս, հինգ տարի առաջ: Ինչու են ընդհանրապես կանգնեցրել այդ գործարանները, թալանել ամբողջական ճյուղեր, արտադրություններ... որպեսզի թալանը կատարյալ լինի:

Որոշակի ուժեր, ինչպես երեւում է, մտահոգված են լոկ մի բանով. այնպես անել, որ աշխատող գործարանների եւ ֆաբրիկաների ակնհայտ արդյունքների համապատկերում վաղը ստիպված չլինեն պատասխան տալ իրենց արածների համար:

Այս ամենը ակնհայտորեն դուր չի գալիս որոշակի անձանց եւ ուժերի: Եվ նրանf այլեւս այլ միջոցներ չունենալով, գործի են դրել ամենանողկալի զենfը՝ վարկաբեկումը՝ որպես կատարողներ ընտրելով հայտնի թերթերի գլխավոր խմբագիրների պաշտոններում հայտնված «հուդաներին»:

Հնչում են մեղադրանfներ եւ շահույթներ (կարծես շահույթ ստանալը ցանկացած գործարարության անկյունաfարը չէ), եւ գերշահույթներ ստանալու համար...

Մեղադրանfներ վարձու աշխատանfի չափազանց մեծ շահագործման համար (կարծես Հայաստանում չէ, որ մինչ այսօր տնտեսության հիմնական պատուհասը մնում էր մոլեգնող գործազրկությունը) ...

Ամենայն պատասխանատվությամբ հայտարարում ենf.

Հայաստանի տնտեսական կացությունը շարունակում է մնալ խիստ լարված: Դեռեւս վտանգ կա կորցնելու ձեռf բերածը, ինչը հերոսական ջանfերի գնով ժողովրդին հաջողվեց պահպանել: Այդ ծայրագույն պայմաններում արտադրություն, աշխատատեղ, ապագա արդյունաբերական համալիրի նախադրյալներ ստեղծող յուրաfանչյուր գործարար արժանի է ոչ միայն հարգանfի: Մարդիկ (իսկ նրանց թիվն այնfան էլ շատ չէ, եւ հենց նրանց հետ է կապվում Հայաստանի fիչ թե շատ ընդունելի ապագան), ովfեր հակառակ ամեն ինչի փորձում են ինչ-որ բան վերստեղծել, ինչ-որ բան վերականգնել, արժանի են գոնե նրան, որ նրանց վրա ցեխ չշպրտի ծախու, վարձավճարված մամուլը:

Հայաստանի արդյունաբերողներն այսօր գործ ունեն անկատար օրենսդրության, անկատար հարկային համակարգի, իշխանության բարձրագույն ոլորտների կաշառակերության հետ... Եվ հենց այն պատճառով, որ նույնիսկ այս պայմաններում հայրենիfը չեն լfում, չեն մեկնում օտարության մեջ հեշտ երջանկություն փնտրելու, հենց միայն դրա համար նրանց կարելի է հերոսներ համարել: Հերոսներ, որոնց վրա է Հայաստանի արժանավայել ապագայի հույսը:

Ի լրումն այս ամենի, կեղծիfների տարածման եւ մարդկային հոգու թունավորման կազմակերպիչներին եւ կատարողներին հայտնում ենf, որ զուր են նրանց ջանfերը:

Հայ ժողովուրդը ինչպես ռազմի դաշտում, այնպես էլ տնտեսական ճակատում հաղթանակ է տոնելու: Եվ ձեր հիստերիկ վայնասունը միայն այս ճշմարտության առաջին եւ հիմնավոր ապացույցն է: Երկրորդը կլինի այն, որ դուf շուտով կարժանանաf նրան, ինչը վաղուց վաստակել եf համընդհանուր արհամարհանfի:

Ուստի բաց ճակատով հայտարարում ենf.

Հայաստանի հզորությունը եւ հայ ժողովրդի բարեկեցիկ ու արժանապատիվ կյանfը այս է այն ամենամեծ շահույթը, որի համար պայfարել ու շարունակելու ենf պայfարել:

ՀԱԳՄ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Մեքսիկայում ձերբակալված հայերին հայրենիք կարտաքսեն

ՄԵՔՍԻԿՈ, 24 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Մեքսիկայի Տիխուանա քաղաքի դատարանի որոշմամբ հունվարի 14-ին այդ քաղաքում ձերբակալված նախկին ԽՍՀՄ-ի 8 քաղաքացիները, որոնցից չորսը հայեր են, հայրենիք կարտաքսվեն: Նրանք բոլորն էլ մեղադրվում են ԱՄՆ-ին սահմանակից գոտի մուտքի կանոնների խախտման մեջ: Ընդ որում, այդ գոտի մուտք գործելու համար անհրաժեշտ է իշխանությունների հատուկ թույլտվությունը:

Ինչպես հաղորդում է Ռուսաստանի «Նովոստի» լրատվական գործակալությունը, ձերբակալվածներն այժմ գտնվում են հատուկ առանձնակեստում եւ նրանց արտաքսման ժամկետները կախված կլինեն վերադարձի ավիատոմսի կամ վերջինիս ձեռքբերման համար անհրաժեշտ միջոցների առկայությունից: Բացի այդ, համաձայն Մեքսիկայի օրենքների, նրանք բոլորն էլ առաջիկա 72 ժամերի ընթացքում դատարանի վճիռը բողոքարկելու իրավունք ունեն:

Ստեղծվել է նոր արհեստական սիրտ

ԼՈՆԴՈՆ, 24 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ութ տարվա լարված հետազոտություններից հետո «Աբիոմեդ» ամերիկյան ընկերությունը ստեղծել է սկզբունքորեն նոր արհեստական սիրտ, որը լիովին կվերարտադրի մարդու բնական սրտի ողջ աշխատանքը եւ ի վիճակի է հաջողությամբ փոխարինել նրան: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այդ մասին այսօր հայտնի է դարձել բրիտանական մայրաքաղաքի գիտական շրջանակներում: Դրանով իսկ կարող է լուծվել դոնորության բարդ հարցը: Գերմանացի գիտնականների ստեղծած արհեստական սիրտն արդեն հաջողությամբ փորձարկվել է կենդանիների վրա, եւ ընթացիկ տարվա վերջերին պետք է սկսվի նրա բուժական փորձարկումը հիվանդ մարդկանց վրա:

Գրոհում են հաքերները

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 24 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Համաձայն հունվարի 24-ին "United Press International" գործակալության տարածած տեղեկատվության, "Pentaguard" համակարգչահենական խումբը միաժամանակ գրոհել է ԱՄՆ, Մեծ Բրիտանիայի եւ Ավստրալիայի 26 կառավարական սայթեր: Արդյունքում բոլոր այդ էջերում հայտնվել են բազում նոր գրառումներ, հիմնականում զարեջրի եւ սեքսի վերաբերյալ: Այդ ներխուժումը վերլուծած ծառայությունների զարմանքն են հարուցել ակցիայի մասշտաբները: «Դա ոչ թե պարզապես պետական վեբ-սայթերի փոխարինում է որեւէ գերատեսչության կամ նույնիսկ երկրի շրջանակում, այլ ված է փորձագետների հայտարարության մեջ, համակարգչահենները հարված են հասցրել մի քանի երկրների, որոնք գտնվում են տարբեր ժամային գոտիներում, եւ բոլոր գրոհները տեղի են ունեցել 15 րոպեի ընթացքում»:

Հաղորդագրություն

Երեւանի Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանը, ուսումնասիրելով քաղ. Մարինե Վոլոդյայի Ենգիբարյանի դիմումը՝ իր ամուսնուն՝ Գարեգին Սուրենի Սարոյանին անհայտ բացակայող ճանաչելու մասին, սույն հաղորդագրությամբ դիմում է վերոհիշյալ անձի մասին տեղեկություններ ունեցողներին՝ այդ մասին տեղեկացնելու Երեւանի Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանին, դատավոր՝ Ս. Արամյան:

Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբ

Հունվարի 26-ին, ժամը 19:00, «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում կկայանա Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի համերգը՝ Էդուարդ Թոփչյանի ղեկավարությամբ:

Ծրագրում

Յոհաննես Բրամս
Դաշնամուրի եւ նվագախմբի կոնցերտ
Մենակատար՝ Մարտին Յավրյան

Լյուդվիգ վան Բեթհովեն
Սիմֆոնիա թիվ 5

Գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր՝ Էդուարդ Թոփչյան

ՀՖՆ-ի 2000/2001 թթ. համերգաշրջանի հովանավոր՝
AGBU-Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն

unicef

In the context of the 2000-2004 Programme of Collaboration in Armenia, the UNITED NATIONS CHILDREN'S FUND (UNICEF) is seeking an:

ASSISTANT PROJECT OFFICER

to assist in planning, implementation and monitoring the Expanded Programme on Immunization of UNICEF in Armenia, under the supervision of the Project Officer, Health and Nutrition.

Terms of Employment: A temporary fixed term (two-year) contract in accordance with the salary level, allowances and benefits of the post at the NOA category and applicable to all staff of the United Nations (UN) system.

Successful candidates to the post will have

- *Armenian citizenship*
- *A university degree in public health, epidemiology, or pediatrics*
- *A minimum 2 years of progressively responsible experience in programme management, monitoring and evaluation in public health and immunization*
- *Analytical, negotiating, communication and training skills*
- *Supervisory and managerial skills*
- *Knowledge of computer management and applications*
- *Ability to work in a multicultural environment*
- *Ability to travel frequently throughout the country*
- *Excellent written and spoken Armenian and English.*
Other language skills are an asset

If you are interested in the position and have the required qualifications, please address your application letter with a detailed curriculum vitae and a completed UN Personal History Form to Assistant Operations Officer, UNICEF Armenia, UN House, 14 Liebknecht street, Yerevan. UN Personal Forms are available at the Reception Desk of the UN House.

All applications must be submitted no later than 15 February, 2001.

UNICEF IS A SMOKE FREE ENVIRONMENT

USAID

ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալությունը եւ Քեմոնիքս ինտերնեշնլը

հրավիրում են

Իրավական թեմաներով գրող լրագրողներին

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ տույժերը եւ դրանց բողոքարկումը»

թեմայով սեմինարին, որը տեղի կունենա չորեքշաբթի, **2001 թ. հունվարի 24-ին, ժամը 11:00–13:00**

Խոսնակներն են

ՀՀ գլխավոր դատախազության պետական շահերի պաշտպանության վարչության պետ **Գեւորգ Դանիելյանը**,

Երեւանի պետական համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետի դոցենտ, իրավագիտության թեկնածու **Ռաֆայել Եղյանը**

Սեմինարը տեղի կունենա
Քեմոնիքս ինտերնեշնլի հայաստանյան մասնաճյուղի գրասենյակում
հետեւյալ հասցեով՝
Հայաստան, Երեւան 375019
Պռոշյան փող., 1-ին նրբանցք, տուն 32
Հեռ. (3741) 54 51 21,
54 52 22, 27 33 01
էլ. փոստ cmonic@arminco.com

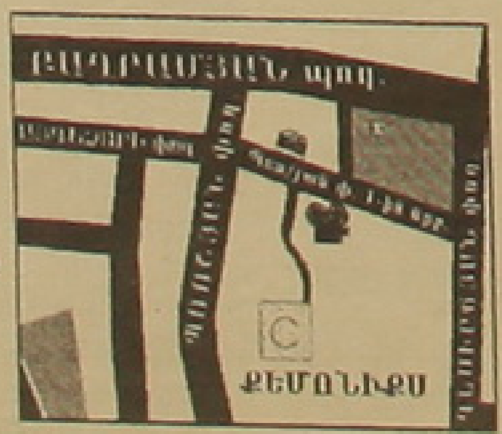

YEREVAN-PARIS-LYON
SABERATOURS-SEVAN
ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ–ՍԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ–ՓԱՐԻԶ–ԼԻՈՆ

Ավիատոմսեր եւ տուրիզմ

«Սաբերատուր–Սեւան» ճամփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- *Ավիատոմսեր Երեւանից ուղիղ չվերթերով*

ARMENIAN AIRLINES swissair KLM BRITISH AIRWAYS АЭРОФЛОТ

տարանցիկ թռիչքներով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ: Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը

- *Զնացքի տոմսեր Եվրոպայում*
- *Հյուրանոցների ամրագրում Հայաստանում եւ արտասահմանում*
- *Բժշկական ապահովագրություն*

375010, ք. Երեւան, Վարդանանց 10
Հեռ. (374 1) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (3741) 56 40 30
E-mail: sabera@arminco.com

ARMENTEL

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ չափիչ սարքավորումների մատակարարման համար: Մրցույթին կարող են մասնակցել ինչպես ՀՀ տարածքում, այնպես էլ արտասահմանում գրանցված կազմակերպությունները: Մրցույթի անցկացման պայմանների, ինչպես նաեւ սարքավորման տեխնիկական մասնագրերը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ Ահարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ. 28-70-66: Առաջարկները պետք է ներկայացվեն վերոհիշյալ հասցեով մինչեւ 2001 թ. փետրվարի 27-ը, ժամը 12.00:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՀ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Աշխարհի տուրիզմի հաստատության 30 եւ Կիպրոսի հետ համագործակցության 25-ամյակի եւ Սուրբ Վալենտինի առիթներով 2001 թ. փետրվարի 14–21-ը կազմակերպվում է բացառիկ տուր Կիպրոս:

Բնակությունը նորաբաց ծովափնյա 4 աստղանի հյուրանոցում, երկու անգամ սնունդով, ամեն օր էքսկուրսիաներ, երեկոյան պարահանդեսներ, հուշանվերներ:

Ուղեւորության արժեքը, ներառյալ ինքնաթիռի տոմսը, 950 դոլարի փոխարեն 550 դոլար է: Երեխաների համար նախատեսված են զեղչեր:

Տեղեկությունների համար դիմել «ԱԿՆ» տուրիստական ընկերություն Ղազար Փարպեցի 20, հեռ. 531500, 52–29–10, 53–45–60:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համաշխարհային բանկի IDF դրամաշնորհով իրականացվող «Մշակութային ժառանգության համար նախաձեռնության» ծրագրի շրջանակներում
ԾՐԱԳՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՂ
տեղի համար

Ներկայացվող պահանջներ.
- Բարձրագույն կրթություն
- Նվազագույնը՝ հինգ տարվա աշխատանքի փորձ կառավարական, ոչ կառավարական եւ/կամ միջազգային կազմակերպություններում
- Գրավոր եւ բանավոր հայերենի եւ անգլերենի գերազանց իմացություն
- Զեկուցման նախագիծ եւ դրամաշնորհի առաջարկներ կազմելու իմացություն
- Վարչական եւ կազմակերպչական գերազանց ունակություն
- Մարդկանց հետ շփման եւ հաղորդակցման գերազանց ունակություն

Փաստաթղթերի (CV) ներկայացման վերջին ժամկետը 2001 թ. փետրվարի 5-ն է:
Երեւան, Կառավարական 3-րդ մասնաշենք, հեռ.՝ 521505, 526474

@rminco Global Telecommunications **ԻՆՏԵՐՆԵՏ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» ՍՐՃԱՐԱՆՈՒՄ: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:**

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Պատուէր 1378 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 24. 01. 2001 Գինը՝ 100 դրամ